
Jak zlomit krizi

Jak zlomit krizi

ČT 24, 08.02.2009

Moderátor

Dalšími hosty Otázek jsou guvernér ČNB Zdeněk Tůma, vítejte v Otázkách.

Zdeněk TŮMA:

Dobrý den.

Moderátor

Prezident Svazu průmyslu a obchodu, Jaroslav Míl. I Vám přeji hezký dobrý den.

Jaroslav MÍL:

Dobrý den.

Moderátor

A ještě jednou vítám profesora Jana Švejcara, z Michigenské univerzity. Vítejte.

Jan ŠVEJNAR:

Dobrý den.

Moderátor

Týden co týden jsme svědky zhoršujících se prognóz a výhledů české ekonomiky. Dá se to podle Vás, pane guvernére, chápat i tak, že ještě nevíme v jaké fázi té krize vůbec jsme? Když sledujeme prognózy ať už Ministerstva financí nebo centrální banky, které jsou zhoršující se.

Zdeněk TŮMA, guvernér, Česká národní banka:

Tak máte pravdu, že někdy to vypadá jako by se předháněli, kdo řekne horší čísla. Nicméně je skutečnost taková, že od loňského podzimu opravdu došlo k významnému zhoršení a to především v zahraničí a ve vyspělých zemích. Takže i to se odráží tady. Česká ekonomika se nemůže vyhnout, jsme velmi otevřenou, otevřenou ekonomikou a ten dopad to na nás má. I to je důvod nebo to je hlavní důvod, proč ta naše prognóza vypadá významně jinak, než vypadala na podzim.

Moderátor

Ty zhoršující se prognózy, vždyť před tím léta optimismu a předháněly se makro ekonomové a analytici v tom, kdo vymyslí hezčí prognózu, v uvozovkách. To berte v nadsázce, co říkám já. Teď zároveň týden co týden špatné zprávy. Není, může to prohlubovat důvěru a, a vlastně podvazovat ekonomiku nejen globální, ale i českou? Pane profesore.

Jan ŠVEJNAR, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Samozřejmě to ční a myslím ten úkol je, jak zlomit, jak změnit očekávání, především ve světě, ale i samozřejmě u nás.

Moderátor

Jaká jsou teď největší rizika toho, co může ještě zahýbat s českou ekonomikou? Když nevíme v jaké fázi oné ekonomické krize jsme, pane prezidente.

Jaroslav MÍL, prezident, Svaz průmyslu a obchodu:

Tak podle mě, my musíme především odstraňovat příčiny problémů. A ty leží za našima hranicema. To je bod jedna. To znamená, na ty se musíme soustředit. Druhý, abychom sami nezhoršovali tu situaci. A co se týče vnitřní situace, podle mě je to druhá platební neschopnost. Stát v podstatě může letos výrazně, co se týče podniků, zhoršit i fungování.

Moderátor

Je to teď to největší riziko, které ještě více může prohloubit tu ČNB odhadovanou recesi?

Jaroslav MÍL, prezident, Svaz průmyslu a obchodu:

Co se týče domácí scény, ano. Co se týče evropské scény, tak je to nárůst protekcionismu a je to to, že my jsme už někde 1,5, 2 roky zpátky říkali, až bude hůř. Tak prostě takový ten ekonomický nacionalismus bude mít nos navrchu. A podle mě česká vláda má unikátní příležitost. Předsedáme EU a je prostě na nás, abychom vystoupili, předložili řešení

pro Evropu. To je bod jedna. Bod dvě. Prosazovali to, co máme jako klíčový parametr pronašeč předsednictví. Tzn. trh bez bariér, otevřená Evropa. Pojďme za tím, nebuďme pasivní, buďme výrazně aktivnější. Já si myslím, že jestli dneska nezastavíme to, co třeba říká pan Sarkozy a ono to zaznívá i od jiných. Jestli se prostě neozveme a necháme prostor takovým hloupým, řeknu výrokům, tak pochopitelně se stanou časem legitimní a situace budou výrazně zhoršovat. Tzn. my musíme hledat řešení venku, výrazně aktivněji, máme k tomu podmínky, máme k tomu i docela slušné partnerství s Německem, tzn. myslím si, že tady ta určitá historická spolupráce navázána být může a podle mě i je, ale je potřeba být výrazně aktivněji čelit směrem ven a když se nám podaří vyřešit tento problém, který je mimo naše území, tak pochopitelně česká ekonomika, protože má zdravé banky, tak je schopna se prosadit a musíme to dle to vzít jako určitou příležitost.

Moderátor

Vy jste si symbolicky vzal diář, předsednictví českého předsednictví, tomu se záhy ještě dostaneme. Bavme se zatím o ekonomice české. Druhotná platební neschopnost. Je to i z pohledu vás jako centrálních bankéřů i větší riziko, které ještě může přispět k tomu, že za pár týdnů budete dávat další makro ekonomickou prognózu, kde půjdete s hloubkou recese níž?

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Ne, tak je to, jak říkal pan prezident Ml. Je to věc, která se týká domácí ekonomiky, ale ten klíč k tomu řešení leží v zahraničí. V těch posledních měsících ke zhoršování prognóz docházelo zejména v důsledku slabšího vývoje v zahraničí. Když si vezmete před pár měsíci, svým způsobem před pár týdny ještě většina lidí a většina analytiků očekávala, že i vyspělé země porostou, aspoň že to bude kolem nuly, ale dneska už se předpokládá poměrně výrazný propad, řekněme, nějakého 1,5 %, a to je asi ten základní problém. My nejsme schopni vykompenzovat propad zahraniční poptávky žádným opatřením, a to, že jako tenhle propad má dopad na naši ekonomiku, tak druhotná platební neschopnost je jeden z těch projevů. Samozřejmě to riziko, které je, aby pak banky byly dostatečně kapitalizované, měly dostatek likvidních prostředků a ustály jakoby ten druhý náraz, protože ten první, tím jsme prošli poměrně dobře, to byla finanční krize, to potvrdilo se, že skutečně český finanční sektor si stojí velmi dobře na zdravých základech, nyní při tom zpomalení ekonomiky je evidentní, že se to dotkne ekonomiky jako celku, firem, a že to dopadne i na portfolio českých bank.

Moderátor

Kdy ten druhý náraz přijde?

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

No, tak to bude spíše během druhé poloviny tohoto roku a případně příští rok, ale my máme za to a díváme se na různé stresové scénáře, že bychom i tu druhou fázi krize měli být schopni ustát, ale to, že česká ekonomika, si to, řekněme, odskáče taky a že samozřejmě neporoste těmi tempy, na které jsme byli zvyklí, to je celkem evidentní.

Moderátor

Zdeněk Tůma o tom mluvil, že jsou faktory, které nemůžeme ovlivnit, protože prostě je česká ekonomika součástí globální ekonomiky, ještě navíc ekonomiky exportní. Vnitřní faktory, které mohou ještě víc české ekonomice zlomit vaz, na které může mít centrální banka, Ministerstvo financí vliv, které to, Jane Švejnar, jsou?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

No, podívejte se, je tady omezená možnost. Samozřejmě můžeme následovat to, co dělají lidé v zahraničí, a musíme se zaměřit na to, aby stimul, který bychom dodali do české ekonomiky, byl opravdu takový, který bude mít reálný velký dopad, to znamená v oblastech, které opravdu zamezí nebo sníží nárůst nezaměstnanosti, protože tam je ten největší úraz, protože jednak lidé, kteří jsou na jedné straně, nepřidávají nic, žádná přidaná hodnota, HDP, jednak nás stojí peníze, čili tam je ten největší pozitivní možný stimul. A na druhé straně musíme též nezaspát a dívat se, co se děje ve světě. Celý minulý rok jsme zaspali v tom, že Amerika už je v recesi celý rok, to víme, západní Evropa se do ní hrne, a my teprv nyní debatujeme o přípravných opatřeních.

Moderátor

V jaké fázi, a propo, je Amerika? Tam ten druhý náraz, který tady Zdeněk Tůma čeká v polovině letošního roku, koncem letošního roku, možná i se projeví v roce příštím, tak Amerika má nejhorší za sebou, nebo...

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Myslím, že ještě ne. Myslím, že to nikdo přesně neví, ale za poslední čtvrtletí se propadl hrubý domácí produkt Ameriky o 3,8 %. Kdyby nedošlo k nárůstu rezerv, inventáře, tak to bylo o 5 %, což je obrovský propad, a celý systém se stále ještě žene směrem dolů, a to i v oblasti finančního sektoru. Jelikož Evropa, potažmo my závisíme na Americe, tak teprv jsme v první fázi, která stále ještě pokračuje. Obama, jak víte, má velký balíček, Amerika, jestliže se uskuteční opatření, která připravují, tak bude mít schodek HDP přes 10 %, my se tady bavíme o 3procentních kritériích, Amerika půjde nad 10 %. A celý ten princip je právě zlomit ta negativní očekávání, zlomit tu spirálu, která jde směrem dolů. Jestliže se to podaří, tak Evropa západní napřed a potom potažmo my půjdeme též směrem nahoru.

Moderátor

A když se to nepodaří, tak průšvih bude...

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Když se to nepodaří, tak to bude vleklejší, než očekáváme. My máme samozřejmě v Evropě mnoho opatření automatických, takových balančních, která nejsou v Americe, takže bych neočekával, že ta hloubka recese bude tak velká jako v Americe, ale zase může být vleklejší. Amerika půjde prudčeji dolů a prudčeji nahoru.

Moderátor

Když se podíváme na to, v jaké kondici byla a bude česká ekonomika, tady jsou data centrální banky. Před dvěma roky rostla česká ekonomika, řekněme, rekordními 6,5 % HDP. Ioni to podle posledního odhadu centrální banky byla necelá 4 %, letos se má podle té nejnovější prognózy publikované centrální bankou ve čtvrtku propadnout česká ekonomika o necelého půl procenta, respektive tři desetiny procenta minus té recese. Vy jste, pane guvernére, pracovali v centrální bance už od podzimu na tom krizovém alternativním scénáři. Po čtvrtku vy máte další alternativní scénář, to znamená, že kdybych viděl vaše makroekonomické prognózy, tak ta alternativní recese půlprocentní se teď změnila v recesi dvouprocentní?

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Takhle - my jsme na podzim viděli rizika významného vychylování jiným směrem, a to směrem dolů, a i to byl důvod, proč jsme publikovali alternativu, což běžně neděláme, většinou pracujeme s nějakým základním scénářem, samozřejmě zvažujeme různé další stresové nebo citlivostní scénáře. V tomto případě jsme byli přesvědčeni, že rizika jsou vychýlena výrazně jiným směrem, a proto jsme publikovali alternativu, kterou jste zmiňoval. V tomto případě více věříme tomu základnímu scénáři, nicméně pravda je, že ta nejistota je obrovská, jak říkal profesor Švejnar, není ani zatím jisté, jak to dopadne v Americe, kdy se to podaří zlomit a jakým způsobem to nakonec odnese Evropa, takže rizika jsou vychýlená, jsou oběma směry. Co se týká růstu HDP, asi bych viděl pořád rizika spíš směrem dolů, ale...

Moderátor

Takže teď, berte to s nadsázkou, ale tak jako jste na podzim alternativní krizovou variantu publikovali, tak teď ji máte, ale nepublikujete ji.

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Ne, není to tak, nemáme, nebo nemáme alternativu, tak... Znovu... Rizika vidím, co se týká růstu HDP směrem dolů, nicméně není to tak výrazné, abychom zpracovávali nebo publikovali nějakou alternativu tohoto typu...

Moderátor

To znamená, že ta...

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

... ale pokud byste se mě ptal, jestli ta situace za rok nebo jestli naše příští prognóza bude nad tou současnou nebo pod ní z hlediska růstu HDP, tak já osobně bych řekl, pokud tam bude nějaký rozdíl, tak půjde spíš tím záporným směrem.

Moderátor

Vnímáte, pane prezidente Míle, že stále ještě i ta čtvrtěční publikovaná makroekonomická prognóza centrální banky je optimistická nebo optimističtější, a proto i Zdeněk Tůma připouští, že další prognóza ještě může jít směrem dolů, hlubší recese?

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Já si myslím, že je optimistická, na druhou stranu zase se nestrašme, jo, jako zkusme to trochu popsat asi takhle - jestliže v loňském roce jsme vyprodukovali HDP, což je tahleta sklenička, tenhle ten objem vody zde, tak v letošním roce vyprodukujeme buď stejně nebo o jedno procento méně...

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Já už jsem pil.

Moderátor

Zdeněk Tůma už nám tady dělá v rámci skleniček ten alternativní krizový scénář číslo dvě.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Takže to není jakoby pokles, co byl v 30. letech ve Spojených státech o 25, 30 %, bavíme se o úplně něčem jiném. A bavíme se o tom, že bohužel tím, že v dobách hojnosti my jsme se úspěšně zadlužovali, tak ta situace je teď podstatně, podstatně horší, a my jsme neudělali nic pro to, abychom reálně dnes byli na té vítězné straně, protože dneska vyhraje ten podnik, ten zaměstnavatel, který umí perfektně řídit své náklady a má dostatečně dobrý inovativní produkt. Pro řízení nákladů jsme zkomplikovali legislativu, zavedli absolutně rigidní, nekompetentní zákoník práce a spoustu dalších věcí, předpisů, zbytečných administrativních nákladů. Co se týče, co se týče inovace, tak upřímně řečeno, teď, pán bůh zaplať za to, je připraven zákon, nový zákon o vysokých školách, okamžitě se zvedla ohromná kritika z Karlovy univerzity, což je pro mě osobně zklamáním, nicméně pán bůh zaplať, že ten zákon je, ale my jsme měli mít tento zákon o vysokých školách nějakých sedm, osm let zpátky, my jsme měli do propojení průmyslu, výzkumu, vývoje, do racionalizace všech těchto věcí investovat daleko dříve a dneska jsme mohli být na vítězné straně.

Moderátor

V tom vnímáte krizi jako pozitivní faktor, který vlastně donutí to, o čem se tady bavíme v Otázkách, šest let, co tady sedím?

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Já teda doufám, že krize povede k tomu, že najdeme racionální opatření, že se konečně poučíme a budeme ty věci řešit, protože na co čekat? Jediné reformy jsou východiskem z této krize, to je prostě bod jedna - zabránit tomu, abychom zhoršovali si sami sobě situaci novými legislativními návrhy, ať už v České republice nebo na úrovni Evropy. A pokud se nám tohleto podaří, tak podle mě budem na vítězné straně. To, že se na dva, tři roky uskovníme, fajn, ale já bych byl optimista v jednom - my jsme přece v roce 90 prošli daleko horší situací a prokázali jsme, že jako lidé v této zemi žijící umíme, že nejsme zdaleka tak líní, zhůvěřilí a, řekněme, zhýčkaný, tak jako velká část západní Evropy.

Moderátor

Ale teď jestli na tu naši situaci teď neplatí citát, že sytý hladovému nevěří, že jsme si zvykli na to, že jsme sytí a musí přijít...

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

To riziko tady je. Já si myslím ale, upřímně řečeno, že největší riziko je, jestli kraje nepředloží rozumný, racionální sociální návrhy na řešení situací v těch oblastech, v těch městech, v těch, řekněme, regionech, kde dojde k nárůstu nezaměstnanosti, to znamená tak brutální, že tam bude 20, 30 % nezaměstnanost, vemu-li Nový Bor a podobně. To znamená, očekávám od krajů, že předloží tento návrh a že Ministerstvo práce a sociálních věcí tyto věci bude prostě ve spolupráci řešit. To je klíč k tomu, aby se udržela i určitá sociální soudržnost, sociální stabilita v zemi, která pak povede i k tomu, že tímto, řekněme, obdobím recese projdeme relativně bez ztráty kytičky.

Moderátor

Svaz průmyslu a dopravy pracuje s jakým odhadem míry nezaměstnanosti celorepublikově? Ministerstvo financí osm procent, a to říká, že je krizový scénář, slyšeli jsme Pavla Horáka, VZP pracuje s devíti-, desetiprocentní nezaměstnaností.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Já kdybych měl říkat to, co se dovídám od našich členů a od zaměstnavatelů, tak bych se bavil o čísle 10 a víc, což zní tragicky, nicméně je to způsobeno...

Moderátor

To už tady ale bylo v 90. letech.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

To už tu bylo, proto si myslím, že je to o tom mít připravený scénáře k tomu, aby se co největší počet lidí udržel v pracovním procesu. To je bod jedna. Bod dvě - my doplácíme prostě na rigidní zákoník práce. Ve chvíli, až se začne trošičku dařit, tak prostě ten zaměstnavatel nového zaměstnance nenabere, protože brát na zkrácený pracovní úvazek nebo na dobu určitou jsme v podstatě omezili. To je jedna věc. Druhá věc - dneska prostě máte-li deset lidí, tak náklady na propuštění, v uvozovkách, dvou, tří lidí jsou tak vysoké, že vy v podstatě čekáte a pak to zavřete všechno. Další věcí, která je, a setkal jsem se s několika majiteli skláren, ale i jiných oborů, ty prostě nepokrytě říkají: "My nejsme schopni odfinancovat do konce roku ty závazky, které máme v oblasti energií, takže když jsme si spočítali, že chceme prostě tu sklárnu jakoby umrtvit, nechat značku dva roky nějak přežít s minimálním nákladem, tak prostě bavíme se o tom, že to zavřem a budeme to vozit z Číny, kam prostě teď na příští tři měsíce odejdem. Já si skutečně myslím, že u nás je to o tom, že ta přemíra regulace nás dneska prostě dostihla.

Moderátor

A o tom se budeme bavit stručně při těch protikrizových plánech. Vrátime se k hospodaření státu a dopadu na státní pokladnu při té recesi, jak ji odhadla ve čtvrtek centrální banka. Ministerstvo financí pracuje také na krizovém scénáři. Ten předpokládá recesi české ekonomiky ve výši dvou procent. To je teď krizový scénář, jak ho připustil náměstek ministra financí Eduard Janota v rozhovoru pro Českou televizi. To by znamenalo schodek státního rozpočtu vyšší než jsou 3 % hrubého domácího produktu. Náměstek ministra financí Eduard Janota připustil také překročení v té souvislosti maastrichtských kritérií i při nulovém ekonomickém růstu.

Eduard Janota, náměstek ministra financí:

Nikdy jsme v lednu neprováděli takto razantní úpravy rozpočtu. Je to logické. Ale my jsme s tím počítali, my jsme avizovali, že rozpočet zrealizujeme podle toho, až jak dopadnou výsledky ekonomiky za rok 2008, až jaké zprávy získáme o vývoji ekonomiky v zahraničí, protože my jsme velmi otevřená, silně závislá exportní země. Takže to je na jedné straně. Na druhé straně jsme věděli o tom, že částečně se nám toto podaří řešit z rezerv, které byly nashromážděny v letech 2005 až 2007. A jednalo se vesměs o prostředky, které nebyly efektivně utraceny nebo které resorty, pokud nebyly schopny tyto prostředky utratit, tak je zřejmě nepotřebovaly.

Moderátor

Konstatoval před týdnem v Otázkách náměstek ministra financí Eduard Janota. Neukazují tato slova, že dodržování té tříprocentní maastrichtské hranice v této situaci je neudržitelné a holt dojde k odkladu přijetí vstupu České republiky do eurozóny, protože rok 2009 i 2010 budou velmi špatné, a tudíž nebude možné vstoupit do směnného kurzu ERM-2, pane profesore Švejnare?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Podívejte se, maastrichtská kritéria jsou celkem byrokraticky nastavená kritéria, takže tam se to musí brát v situaci, kdy většina zemí je v hospodářské recesi, tak jak země v eurozóně, tak země mimo eurozónu mnohé nebudou splňovat maastrichtská kritéria. A naopak budou...

Moderátor

Ale zatím, promiňte, ale zatím Evropská unie při rozšiřování eurozóny jasně lpěla na tom, aby se dodržovala. Vy osobně si myslíte, že sáhne Evropa k tomu, zvolí variantu, že se nebudou dodržovat maastrichtská kritéria tak striktně, jako se dodržovala při vstupu Slováků, Slovinců do eurozóny, a nebo že se zkrátka bude dodržovat a dojde k odkladu rozšíření eurozóny například i o Česko?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

To je těžko k posouzení, protože to bude zas, jak říkám, byrokratické, administrativní rozhodnutí. Co víme, co si můžeme být celkem jisti, že země v eurozóně nebudou nezbytně dodržovat maastrichtská kritéria pro sebe samé.

Moderátor

Která varianta?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Už se to děje. Už se to děje.

Moderátor

Která varianta je podle vás pravděpodobná, pane guvernére?

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Já se to opravdu netroufám předjímat. Já věřím tomu, že pokud my se přehoupneme přes ta tři procenta, tak to bude v situaci, kdy většina zemí uvnitř Evropské unie včetně členů eurozóny bude přesahovat o více než o tři procenta. A na tohle, myslím, jako někdo ani v nejbujnější fantazii nemyslel, když ta kritéria byla formulována. Netroufám si předjímat, jak se k tomu budou stavět evropské instituce. Na jedné straně máte pravdu v tom, že v minulosti vždycky lpěly na dodržování ne všech, ale přinejmenším některých kritérií, a rozhodně to rozpočtové kritérium bylo jedním z klíčových. Na druhé straně v okamžiku, kdy všichni budou ve velkém deficitu, tak nevím, já opravdu si netroufám předjímat, jestli...

Moderátor

Ale z toho v rámci...

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Víte, já bych doufal, že zvítězí zdravý rozum, jo, a...

Moderátor

Že se posune, že se posune ta hranice a respektive nebude se vyžadovat například u České republiky, padne-li politické rozhodnutí vstupu do eurozóny, tak ta hranice schodku veřejných rozpočtů, ta tříprocentní ve vztahu k hrubému domácímu produktu, nebude tak vyžadovaná?

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Podívejte se, já si nemyslím, že by se ta hranice nějakým způsobem měnila, za prvé, ta pravidla byla jednou nastavená. Druhá věc je, do jaké míry bychom ta pravidla porušovali. Jestli budeme mít jako minus pět procent, tak se bavíme o něčem jiném, než když to je minus 3,1, 3,2. A navíc jestliže tam evidentně je přechodný deficit nad hranici a země dělá kroky, které jsou kredibilní a věrohodné, a souvisí to i s těmi reformami, o kterých už byla řeč, a že v horizontu jednoho, dvou let se dostaneme zpátky do, jako pod tři procenta a budeme směřovat k vyrovnaným financím. A to, o čem mluvil pan náměstek Janota, tak je, že bychom se v příštím, buď v letošním roce, možná v příštím mohli dostat, řekněme, nad 3 %, ale i kdyby nakrásně vláda letos rozhodla o termínu, tak se bavíme někdy o termínu v roce 2013, a to já věřím a věřím a doufám, že budeme, že krize bude za námi, a už bychom zase neměli mít problém s dodržováním tříprocentního limitu.

Moderátor

Nevnímate to tedy vy jako Svaz průmyslu a dopravy, kteří průmyslníci nejmíc volají, exportéři po tom co nejrychleji do eurozóny, Jan Švejnar to říká dlouhodobě, že včera už bylo pozdě, kdy by Česko bylo v eurozóně, tak že ona hospodářská krize, ekonomická krize nutně oddálí vstup Česka do eurozóny?

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Nemusí, je to skutečně o tý míře, jestli 3,1, 3,2 nebo 5,5. To je jedna věc. Druhá věc je to uvažování. Já mám pocit, že je to úplně nemocné uvažování v Evropě. Jako přece to minus tři procenta bylo, nebo zadluženost tři procenta, bylo s tím, že když je situace špatná, tak nemáme vyrovnaný rozpočet a jdeme do deficitu tři procenta. My jsme z toho udělali, že je normální být zadlužený. Ale ať si každý spočítá, že žijeme za a) na úrok budoucích důchodců a našich dětí jako. To je realita. Takhle prostě fungujeme. To znamená - já bych očekával, že normální je mít vyrovnaný rozpočty, a je-li situace, která je třeba teď, tak holt eurozóna půjde nebo ostatní země do minus třech, fajn, ale určitě bych se nestavěl na tom, že tedy jako je normální mít zadluženost tři procenta, pojďme vesele tak fungovat ještě dalších 20, 30 let. To prostě normální není. Jednou ten dluh totiž musíte zaplatit. Vy ho platíte jako fyzická osoba i jako stát.

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Já mám za to, že takhle se v Evropě neuvažuje. Moje výhrada k tomu maastrichtskému kritériu byla i ta, že už je překonáno Paktem stability a růstu, který je striktnější a který právě trvá na tom, že by země měly hospodařit víceméně s vyrovnanými rozpočty, pokud deficit, tak velmi mírný, a ta tři procenta, explicitně řečeno, že jsou právě pro ty situace, kdy země je v problémech. Takže to, co se kdysi formulovalo jako určitá pravidla pro makroekonomickou stabilitu, a tehdy bylo řečeno, že to je pro ty situace, kdy ekonomika má problémy, tak ten Pakt stability a růstu přes veškerá změkčení a diskuse, které kolem něj byly, tak jenom potvrzuje, podtrhává to, že by se takto mělo uvažovat.

Moderátor

Jan Švejnar?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Já bych k tomu ještě dodal - souhlasím s tím. Dodávám, že vlastně ta maastrichtská kritéria nebo jakákoliv jiná kritéria, která se uplatňují pro vstupující zemi, země, která vstupuje do eurozóny, jsou kritéria, že ta země se má podobat těm zemím, které už jsou v eurozóně, čili jestliže dočasně země v eurozóně půjdou nad nějaký určitý limit, ať už rozpočtový nebo jinak v rámci boje proti recesi, tak jestliže přistupující země bude obdobně postupovat a bude v podobné situaci, tak splňuje racionálně to kritérium, že se podobá zemím, které už v té eurozóně jsou. To je to důležité.

Moderátor

Podívejme se teď na to, že vláda chystá ony protikrizové plány. Sociální demokraté alternativní plán představili. Premiér Mirek Topolánek v sobotním rozhovoru pro Mladou frontu Dnes říká, že protikrizové plány jeho kabinetu vyjdou státní pokladnu zhruba na 75 miliard korun. Upozorňuje, že to automaticky neznamená, že by vláda vrhla 75 miliard korun do těch opatření, ale že například snížení sociálního pojištění bude mít dopad do státního rozpočtu, který je zahrnut v těch 75 miliardách. A Mirek Topolánek dodává, cituji: "My chceme všechna ta opatření co nejvíce plošná, nechceme zrychlené odpisy," pardon, "my chceme všechna ta opatření co nejvíce plošná, nechceme podporovat nějakou specifickou skupinu. Snížení sociálního pojištění i zrychlené odpisy tohle splňují. K opatřením typu šrotovné jsem já skeptický. Domnívám se, že pokud nedojde k nějakému celoevropskému řešení, neprotekcionistickému, které bude plošné, tak to na vládě neprojde. To je můj odhad," slova premiéra Mirka Topolánka. V těch, a vrátím se teď k vašemu diáři, EU2009.cz, české předsednictví a to, nakolik je české předsednictví, řekněme, akční, Mirek Topolánek se má ve středu sejít

s José Manuelem Barrosem a mají probírat právě celoevropský krizový plán. Které věci podle vás jako předsedy, prezidenta Svazu průmyslu a dopravy budou nezbytné, aby v tom protikrizovém plánu byly, aby zmírnily propad evropské ekonomiky?

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Já si myslím, že je potřeba začít řešit ty příčiny, to znamená tady je určitá nedůvěra mezi bankami, evropskými bankami, to znamená to je první věc. To znamená mít tu jistotu, že ty banky už jsou teď zdravé, že tam nejsou žádná prostě pochybná aktiva a tak dále a tak dále. Druhá věc je přijímat opatření na, řekněme, zrychlení nebo zvýšení ekonomiky, pomoci hospodářství, který jsou skutečně racionální. Já mám velké pochyby nad tím šrotovným, protože to už se tady jednou realizovalo ve Francii před pár lety, výsledek je 6-, 12měsíční zvýšení výroby, pak to zase vyprchá. To prostě zmizí, ale vy jste se zadlužil.

Moderátor

Ale vidíte, že to stejně národní státy dělají, tak jestli to nepovýšit na tu celoevropskou úroveň.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Jasně, ale jestli tohle je přesně to opatření, na který mám použít peníze daňových poplatníků. Další věc je pokračovat nebo postupovat tak, aby to bylo jednotné řešení v rámci EU a zabránit především protekcionismu a tomu ekonomickému nacionalismu, jak jsme se o něm bavili. Já si nemyslím, že naše předsednictví je tak špatné, jak tvrdí některá média. Podle mého názoru ten konflikt v Gaze byl vyřešen námi, jakkoli bylo to řešení teda ukradeno, řekněme, někým jiným, v uvozovkách, v oblasti plynu jsme taky prokázali, že ty věci řešit umíme. Podle mě teď...

Moderátor

Promiňte, pane prezidente, ale ne... ne... nepři...

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

... je ale klíč jít v únoru řešit to, co máme, a reagovat podstatně rychleji.

Moderátor

No, ale to se chci zeptat - jestli v tom české předsednictví neselhalo, protože vidíte, že vlna protekcionismu zaplavila Evropu. Stačí se podívat na Francii, což by z pohledu i českých médií mohlo být zajímavé, kdyby česká vláda podporovala odběr tisku jako jedno z opatření, aby se zamezilo finanční krizi a dopadu i do tištěných médií, i když Sarkozy asi má i plány politické s tímto, nejen čistě ekonomické. Když ten národní egoismus už Evropu zaplavil, tak teď přijímat opatření, nepřicházejí s křížkem po funuse?

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Je potřeba, my jsme z tohoto hlediska příliš slušní. Občas máme pocit, že tím, že jsme menší, tak jaksi bychom měli tolerovat víc ty názory těch ostatních. Podle mě je to prostě chyba. My jsme měli být podstatně aktivnější, razantnější v tomto směru, ať už ministr průmyslu a obchodu, Ministerstvo financí, měla se svolat jednání k této věci, konference do Prahy, klidně na konec února, to se všechno ještě zvládnout dá. Podle mě tedy, a berte to jako můj osobní názor, když se zakládala ekonomická rada vlády, tak já jsem vycházel z toho, že to je institut, řekněme, osmi, deseti lidí, který budou pracovat především na těch opatřeních na celoevropské úrovni, a ne že budou zpracovávat, analyzovat možná řešení pro Českou republiku, protože těch možných řešení je tady limitovaný počet do pěti racionálních, a na těch jsme se shodli v podstatě v září, v říjnu loňského roku. To nemusíme řešit teď v únoru. My jsme to měli řešit právě s těmito lidmi ten rozsah evropský. A kdybysme tohleto zvládli, tak jsme posunuli a přinesli Evropě něco nového, zvláště když máme heslo "Evropa bez bariér", tak ho pojďme realizovat, ale hlavně rychle, tady jde o rychlost.

Moderátor

Mluvíte o nedůvěře, která panuje v ekonomice, a neschopnosti firem dostat se k penězům jako jedním z hlavních, o jedním z hlavních problémů. Pomoci rozhybat ekonomiku se snaží nejen Česká národní banka, ale i Evropská centrální banka, všechny banky včetně amerického FEDu snižují radikálně úrokové sazby. Podívejme se nejdříve na sazby České národní banky. Od loňského srpna už došlo k několikerému snížení základní úrokové sazby, naposledy ve čtvrtek, kdy Česká národní banka snížila, jak teď sami můžete vidět, 1,75 %. Trh však nečeká, že by přístup k penězům byl snazší, tak jsme si mohli přečíst reakce trhu na ono čtvrté rozhodnutí centrální banky. Pro srovnání - podívejme se na to, jak razantně snížila úrokové sazby americká centrální banka FED. Tady je grafika. Tak základní úroková sazba FEDu ve Spojených státech amerických je na nule, když se od loňského dubna snižovala postupně ze dvou procent. Snižování úrokových sazeb je však zjevně omezeným nástrojem v boji s ekonomickou krizí. A na to se záhy zeptám. Ještě úrokové sazby snižuje i Evropská centrální banka, opět srovnání, porovnání. Jasně to vidíte - z více než 4 % snížila Evropská centrální banka od loňského roku až na dnešní 2 %. Banky však i po razantních poklesech základních úrokových sazeb nejeví ochotu půjčovat peníze. Počítali jste s tím, pane guvernére, že i po tom dalším snížení úrokových sazeb přijde přesně ta reakce, nedůvěra nezmizí, podniky se stejně k penězům nedostanou, jako se nedostaly, když byla 2procentní, 2,5procentní úroková sazba?

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Tak to je hodně věcí na reakci. Za prvé - asi není moc dobře nás srovnávat s americkou centrální bankou. Americká ekonomika je uzavřená, jak už o tom jsme tady mluvili, tak má trochu jiný řád problémů, než máme my. My jsme ekonomika otevřená, takže pro nás například, pro srovnání, ať už s americkou ekonomikou nebo s eurozónou, vývoj kurzu má daleko větší význam, stejně jako jsme v minulosti byli pod sazbami eurozóny, protože česká koruna posilovala, tak momentálně uvolnění měnových podmínek probíhalo velmi rychle právě přes oslabování kurzu, a v tom jsme v úplně jiné pozici, než jsou kolegové v Evropské centrální bance nebo v americkém FEDu. Druhá věc je, vy jste říkal, firmy se nedostanou k penězům. Půjčky rostly v posledních letech tempy dvoucifernými v řádu dvaceti, třiceti, u domácností třicet až pětatřicet procent ročně, u firem 20, 25 % ročně. V okamžiku, kdy se vám zastavuje ekonomika, tak samozřejmě,

že ta dynamika je nižší. Nicméně pořád úvěry objemově rostou, čili neklesají, jak by možná vyplývalo teda z vašeho dotazu, že jsme se někam propadli, nepropadli se. Pořád jsou, jakoby ten nárůst ve srovnání s loňským rokem je v kladných číslech. A český bankovní systém má dostatek likvidity, banky koneckonců nic jiného než půjčovat neumějí, ale není to proto, že by banky nepůjčovaly a dostali jsme se do krize, ale protože česká ekonomika zpomaluje, no tak máte méně projektů, a co banky pozorují, je menší poptávka, protože samozřejmě jako firmy mají nižší poptávku, než měly, protože máte méně projektů, jako takže to je, řekl bych, hlavní evidence toho, že vám pochopitelně ta úvěrová dynamika poklesne. Víím, že některé banky dokonce řekly: "Pokud máte pocit, že jsme neracionálně něco odmítly, tak přijďte, podíváme se na to," a pokud teda jsem byl informován, tak jako nikdy s ničím nepřišel, jo, čili já chápu, že k panu prezidentovi Mílovi se nahrne do kanceláře několik desítek jako rozzuřených podnikatelů, ale znova říkám - díváme-li se na celková čísla, tak ta situace není nijak tragická.

Moderátor

I z těch důvodů vy říkáte, že je otázkou, jestli centrální Česká národní banka, jestli bude dál snižovat úrokové sazby, protože naznačujete, že jakoby v těch dohledných měsících nevidíte příliš prostoru pro další snížení úrokových sazeb? Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Takhle - na druhé straně samozřejmě, že ta transmise, čemu my říkáme transmise měnové politiky, to znamená my rozhodneme, nějak se to promítne na sazbách, na mezibankovním trhu a v klientských sazbách, že funguje omezenějším způsobem než v minulosti. Je pravda to, že mezibankovní trh ani u nás ani v Evropě nefunguje, jak jsme byli v minulosti zvyklí, ta situace už se trochu zlepšila v tomto roce, nicméně pořád to není tak, jak bychom si představovali. A samozřejmě ta provazba do klientských sazeb je ještě další stupeň. Ale ono to není zdaleka jenom o sazbách, je to o přísnějších standardech, protože koneckonců ten problém, který v Americe vzniknul, byl velmi uvolněný standard, jak to bylo právě o problému s regulací a dohledem nad finančním trhem. A ta lekce, kterou všichni dostali v Americe, je právě o tom, že existuje jistá hranice, kam je možné jít z hlediska uvolňování těch standardů. A samozřejmě, že v současné době to souvisí s tou ekonomickou situací. Samozřejmě, že ty standardy jsou dneska přísnější. Takže není to jenom o úrokových sazbách.

Moderátor

Jan Švejnar je předsedou dozorčí rady Československé obchodní banky. Připouštíte, že je tady namísto ona kritika Svazu průmyslu a dopravy, jak se na to záhy zeptám Jaroslava Míla, a nebo je vám, což je asi logické, vám bližší ten názor zde přítomného Zdeňka Tůmy, že to není tak špatné?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

No, já si myslím, že to není tak špatné v tom smyslu, že ty banky opravdu nejsou ve finančních potížích, jako jsou například americké banky a některé západoevropské banky, že tady spíš panuje obezřetnost, která opravdu pramení z toho, že ekonomika vstupuje do recese, perspektivní projekty, které byly perspektivní v minulosti, nemusí být perspektivní finančně v současnosti, a proto vidíme, že ty banky vlastně zpomalují, ale stále ještě půjčují. Takže ten problém je typu, že je méně samozřejmě půjček, než by se očekávalo, kdybysme měli vysokou konjunkturu, nicméně existují, a ten problém všeobecně ve světě je, že centrální banky jsou mnohem méně schopné zvýšit konjunkturu snížením úrokových sazeb, ale jak vidíte, Amerika do toho jde velice razantně, ta je celkem na nule, Evropská centrální banka potažmo, že jo, naše centrální banka v České republice, jsou spíš konzervativnější, to znamená ten sestup úrokových sazeb je nižší a samozřejmě čím víc nižší...

Moderátor

Ale jasně Zdeněk Tůma říká, že není ta komparace zde...

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Dobře, ale pro evropskou centrální banku už je bližší. Samozřejmě Evropa je trochu otevřenější než Spojené státy, ale ne zas o tolik, protože většina obchodů je uvnitř Evropy, ne mimo Evropu. Ale nicméně já myslím, že je potřeba si uvědomit, že je tady obezřetnost, která je zcela namísto, banky musí působit jako zodpovědné instituce, a je zde totiž taky velká nejistota, a ta nejistota způsobuje, že jsou rizikové marže na úvěry, a tudíž i když centrální banka sníží například úrokovou míru, tak se to ne nezbytně okamžitě projevuje nebo ne stejně v úvěrech, které dostávají jednotlivci nebo podniky na projekty.

Moderátor

Promiňte, nepřevažuje tam ale spíš to, že akcionáři tlačí i kvůli kurzům akcií jednotlivých bank na vlastníky bank: "Nepůjčujte, ty peníze si vyberte jinak, poplatky a podobně!"?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Ne. Ne. Je to...

Moderátor

To znamená - je lepší vrabec v hrsti nežli úvěrový holub na střeše?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Ne. Ale je to zase otázka rizika, protože jak se již pan guvernér zmínil, banky dostávají úspory, čili ony ty peníze, fondy mají. Oni je nějak musí použít. Je otázka, co je nejlepší způsob, jak je použít. A oni stále zvyšují půjčky, ale ne už do té samé míry jako předtím, protože jak říkám, je tady ta ekonomická obezřetnost, která je namísto do té chvíle, než se Evropa, Česká republika, celý svět odlepí ode dna té recese a začne stoupat. Pak uvidíte, že úvěry budou opět stoupat.

Moderátor

Nedostatek nerizikových projektů - Zdeněk Tůma jasně pojmenoval to nebo z pohledu centrální banky, jestli vaše plakání není zbytečné.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Já na to mám výrazně jiný pohled. Souhlasím s tím, že se pořád půjčuje, nicméně ten trend, řekněme, je takhle, to znamená to padá brutálně dolů. To je jedna věc. Druhá věc je - přestalo se půjčovat i na projekty kofinancování z Evropské unie, to znamená připravené projekty. Další věc je, že pod argumentem, že se vám snížil obrat, ale pořád jste ziskoví, se vám zdvojnásobí úroky z provozního úvěru, takže takhle zastavíte v podstatě i zdravou firmu. Třetí věc - znám, nechci tu banku teď konkrétně jmenovat, ale na projekty, které dřív požadovala 10, 20 % equity, teď požaduje 50 %. V ten moment ty projekty zastavíte celkem logicky. A já po vládě nechci, ať jde podnikat za podnikatele, ani po vládě nechci, ať dává konkrétním podnikatelům dárky. Já jsem přesvědčen, že přes Českomoravskou rozvojovou a záruční banku, kdyby se navýšil prostě její objem prostředků o nějakých 5 až 10 miliard korun, tak jsme schopný, ale klasickými bankovními postupy, pomoci překlenout tady ten objem provozních úvěrů. To je první věc, přes Českou exportní banku, protože ta krize je určitá příležitost dostat se ven, projekty jsou podle mého názoru, jsou. Ale zaznělo tady přece to, že tady existuje určitá riziková marže. Já jsem přesvědčen, a ta moje zkušenost životní to bohužel potvrzuje, tady prostě platí to, že to hodnocení rizika není jenom na tom risk manažerovi tady příslušné banky, který sedí v Praze a zná lokalitu České republiky, zná podmínky podnikání, ale bohužel ten signál jde od mateřské společnosti, od hlavního risk manažera celé korporace, který to pochopitelně vidí úplně jinak, takže mnohdy ani netuší, kde leží Prostějov nebo Liberec, tak teď možná díky mistrovství světa bude vědět, kde je Liberec, tak ale zas neví, kde jsou Český Budějovice. Tím chci říct, že v podstatě v ten moment se vám výrazně zhorší přístup k úvěrům, takže to je o tom, že bohužel ty mateřské banky, protože mají své problémy nebo mají svá zadání, tak se chovají, jak se chovají, a to je minimálně i ten další úkol. Proto jsem mluvil o ministru financí, aby se na evropské úrovni prostě začaly tyhle věci diskutovat, abychom si sami nezhoršovali tu situaci ještě víc, než je, protože naše banky jsou zdravé a máme na to. A poslední poznámka - jsou tu i příležitosti, jak investovat do racionálních programů, které jsou prověřené, řekněme, garantované státem, ať už v oblasti ekologie nebo jiných operací, tak se toho nebojme a pojďme to zkusit, pojďme to ale konat a dělat dřív, než bude pozdě, protože ve chvíli, kdy to začne takhle padat, tak to už moc nezachráníte.

Moderátor

Jan Švejnar, protože nepředpokládám, že by Zdeněk Tůma chtěl mluvit a komentovat ty protikrizové scénáře, protikrizová opatření, vám, Jane Švejnare, z toho, co předložila Národní ekonomická rada vlády a o čem Mirek Topolánek uvažuje, existuje něco, co v těch, v tom protikrizovém scénáři vlády vy výrazně postrádáte?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

No, já především postrádám prioritu. Já myslím, že je potřeba prioritu, vybrat si, řekněme, jednu, dvě, tři oblasti, na tu se zaměřit a opravdu to dobře zrealizovat. Jestliže těch návrhů bude velký, velký počet, tak myslím, že tam je problém, co vlastně je cílem a co můžeme uskutečnit.

Moderátor

Které tři priority byste vybral vy?

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Já bych šel především na tu oblast nákladů pracovní síly, odlehčit co nejvíc mezd, odvodů, daní ze mzdy a tak dále, ze dvou důvodů... Máte tady dva dopady - lidé, kteří jsou zaměstnaní, přispívají na HDP, to znamená, jsou produktivní. Ve chvíli, kdy jsou nezaměstnaní, tak nejenomže nepřidávají, ale stojí nás peníze, protože jsme společnost, která je zajišťuje. Takže to je dvojitý efekt, který je negativní. Jakmile se uleví podniku tím, že je pracovní síla levnější, tak má dva efekty - jednak se jim vyplatí používat pracovní sílu, méně propouštějí, jednak se zvýší rozsah činností nebo méně se sníží rozsah činností, protože je levnější výroba. Čili to by byla jedna oblast, která je velice důležitá. Druhá například - kdyby opravdu lidé chtěli začít přemýšlet, já myslím, tak nějak kreativně, tak zamysleme se nad podporou právě investic a používat třeba i nynější finanční instituce tím, že by peníze z centra, ať už z centrální banky nebo jinak, na projekty šly skrz existující banky, jo, které mají tu expertizu, momentálně nejsou ochotny půjčovat na určité rizikové projekty, ale jako společnost na ně jsme ochotni půjčit, protože chceme zamezit tomu, aby byla recese větší než jiná, tak proč nevyužít tu expertizu? Samozřejmě najít systém takový, aby podněty byly sladěny, aby všichni pracovali za účelem celospolečenského blahobytu. A potom můžeme použít fondy z centra k tomu, aby se financovaly projekty, které mohou být rizikové pro jednu finanční instituci, ale blahodárné rozložení rizika celospolečenského.

Moderátor

Chcete komentovat nějak...

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

No, já spíš technickou poznámku, protože profesor Švejnar zmínil, že peníze z centra, případně z centrální banky, tak jenom podotýkám, že centrální banka nic takového financovat nemůže.

Moderátor

I když by asi podnikatelé byli rádi.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Na Národní třídu zajdu.

Moderátor

Koruna je na houpačce. To je jeden ze základních problémů české ekonomiky. Podívejme se na to. Loni v létě jsme byli svědky rychlého posilování kurzu české koruny. Jedno euro bylo možné v červenci koupit za 23,80 korun. Ekonomická krize sráží korunu a její kurz se začíná blížit ke 30 korunám za jedno euro. Česká měna v poslední době vůči euru oslabuje nad očekávání České národní banky. Tento vývoj by měla koruna postupně korigovat podle guvernéra Zdeňka Tůmy a pak se stabilizovat. Průměrný kurz koruny vůči euru by měl činit v letošním roce zhruba 26 korun za euro a v příštím roce pak 25,50 nebo 25,60 korun za euro. Shodujete se, Jaroslavě Míle, s tímto hodnocením centrální banky? Nebo máte ty...

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Já osobně ano, protože si myslím, že to je realističtější pohled. V podstatě v dnešní situaci v podstatě to hovoří o tom, že naše ekonomika by měla být jakoby jedna ku jedné, v uvozovkách, vůči, řekněme, slovenské koruně nebo slovenské ekonomice, což určitě není pravda, to znamená nám to krátkodobě pomůže. Ale buďme realisti. Prostě žádný podnikatel, malý, střední podnikatel se neumí pojistit na tak brutální výkyvy koruny. To prostě má taky své náklady podle mě. I když Slovensko dneska z hlediska nákladů pracovní síly na tom může být, řekněme, hůř díky tomu kurzu, tak ale na druhou stranu tím, že jsou v eurozóně, tak jsou jako ekonomika, jako země podstatně a výrazně jaksí atraktivnější pro nejen investory, ale prostě ten pohled na Slovensko je jiný, než kdyby v eurozóně nebyli, protože představte si, že by Slovensko v eurozóně nebylo, tak se na něj prostě kouká jako na, nechci říct součást Maďarska, ale jako na zemi, která je pod velkým maďarským vlivem, já musím být hodně opatrný po mnoha letech na Slovensku na toto téma, ale upřímně řečeno, je to o tom, že Slovensku euro hodně, hodně pomohlo. Ten kurz 25, 26 korun je podle mě velice realistický, koruna bude posilovat.

Moderátor

I když máte šanci, to je zajímavá debata, kterou jsem četl i v Hospodářských novinách v tomto týdnu, jestli je to eurorealismus, europesimismus, který převládl v centrální bance, která vám zase vzkazuje, že se můžete jako podnikatelé zahedgovat proti volatilitě.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Velké firmy. Malej podnikatel od deseti do padesáti lidí, na to nemáte kvalifikovaný personál, na to nemáte prostě čas, prostor, abyste to vůbec zvládnul. Vy v podstatě zvládáte to, co zvládáte, provozovat svoji firmu, umístit výrobek na trh a tisíce dalších věcí, ale to byste musel mít o nějakých sedmi set, tisíce zaměstnanců víc, abyste se vůbec do takovýchhle operací moh pouštět.

Moderátor

Je centrální banka opatrná i proto, že se změnilo její složení, protože odborníci, kteří přicházejí do centrální banky, jsou nominováni eurorealistickým prezidentem, to znamená, že vy říkáte: "Je to politické rozhodnutí," a nechcete si pálit prsty? Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

Já jsem říkal, že to je politické rozhodnutí vždycky, bez ohledu na to, jaké je složení bankovní rady.

Moderátor

Ne, ne, teď nemyslím vám jako osobně.

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:

A ten můj postoj se odvíjel od toho, že ve finále to rozhodnutí musí být politické. Bez širokého politického konsensu se nemůžete dostat vpřed. Druhá věc jsou ekonomické implikace. Zaznělo to celkem jasně i v tom, co říkal pan prezident Míl. Je to dvojsečné. V každém případě bychom neměli zapomínat na to jenom proto, že teď koruna má veliké výkyvy, takže v těch posledních 6, 7 letech posilující koruna posilovala relativně stabilně, výkyvy nebyly nějak dramatické, umožnilo nám to jakoby dodat té ekonomice velmi nízké úrokové sazby, velmi nízkou inflaci, která byla srovnatelná s eurozónou, takže když se zase zeptáte na tohle období, tak vám všichni podnikatelé řeknou: "Ano, to bylo fantastický, v tomhle se opravdu krásně podnikalo." Pak nastanou situace, kdy jsou problémy, je krize, čímž momentálně procházíme, a všechny veličiny lítají nahoru a dolů. Finanční trhy tak fungují v období zvýšené nejistoty a není to jenom o kurzech, ale podívejte se na akciové trhy. Naši slovenští kolegové k tomu vždycky přistupovali trochu jinak. Oni říkali: "My jsme zase ještě trochu menší ekonomika, ta volatilita slovenské koruny by byla obtížně zvládnutelná, ten trh pro slovenskou korunu je poměrně mělký," takže vždycky dávali větší důraz na kurz a na určité, řekněme, řízení kurzu, plus k tomu byl ten politický konsensus, takže byly tam jak objektivní důvody, tak, řekněme, i ty politické, které vedly k tomu rozhodnutí. A k tomu, co říkal pan prezident Míl, ano, je to tak. To, že česká koruna momentálně oslabuje, by nám mělo pomoci. Na druhé straně samozřejmě je asi pro mnoho dlouhodobých investorů pravda, že se budou dívat spíš na tu stabilitu, to je docela dobře možné. Já osobně bych si netroufal říci, jako co by si v tom horizontu dvou, tří, čtyř let, kdo jakoby z toho vzejde lépe, jo. Ale na druhou stranu je pravda, že ta, jak my říkáme, expozice, to naše navázání na ekonomiku eurozóny a zejména Německa je veliké a dlouhodobě určitě, alespoň z mého hlediska, do eurozóny patříme a o tom načasování, o tom je potom ta politika.

Moderátor

Jan Švejnar poslední slovo.

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Já bych ještě k tomu dodal to, že k hedgingu, jo, k tomu zajištění. Jednak je to problematické, zvlášť pro malé a střední podniky, a jednak je to nákladné. Čili pro všechny to je obtížná situace. A pak si uvědomme, že ta fluktuace, ta nejistota se tak zvětšila ve světě, a nejenom za posledních šest měsíců, koruna se zhodnotila o 25 % vůči euru z poloviny roku 2007 nebo do poloviny roku 2008, teď oslabila o 25 %, jo. To jsou výkyvy, když si vezmete normální podnikatele, obrovské výkyvy, jo, a zvlášť když nevíte, kterým směrem to půjde. Ex post dobře, víme, jak to šlo, ale když nevíte dopředu, tak to je obrovský hendikep. A v nynější situaci, zvláště když podniky mají velké problémy, tak to je prostě zátěž, břemeno navíc.

Moderátor

Profesor Jan Švejnar, guvernér centrální banky Zdeněk Tůma a prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Míl. Děkuji za tuto věcnou diskusi a těším se někdy příště, pánové, na shledanou.

Jaroslav Míl, prezident, Svaz průmyslu a dopravy:

Na shledanou.

Jan Švejnar, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Na shledanou.

Zdeněk Tůma, guvernér, Česká národní banka:
Na shledanou.

Moderátor

Vám divákům děkuji, že jste se dívali. Těším se opět příští týden v neděli na další otázky a odpovědi respondentů. Hezký zbytek dne, pokud možno, ve společnosti České televize.

Recese se blíží

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Recese se blíží
Pořadí:	9
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:14
Identifikace:	TVT820090208030008 cz
Klíčová slova:	-

Moderátor

Týden špatných zpráv. To je právě končící týden v ČR v ekonomice. Zdá se, že zprávy dobré jsou teď v ekonomickém zpravodajství nedostatkovým zbožím. Např. jsme se dozvěděli, že v prosinci skončil český zahraniční obchod bez mála 12ti miliardovým schodkem. To je meziroční zhoršení o 9 miliard. Podle ekonomů to vypovídá o velkém propadu českého exportu. Koncem týdne ČNB upravila svoji prognózu letošního vývoje tuzemské ekonomiky.

Redaktor:

Ještě v listopadu centrální banka odhadovala letošní růst o necelá tři procenta. Guvernér Zdeněk Tůma teď mluví o záporné nule. Opravená prognóza centrální banky vede k přepočítávání i Ministerstvo financí, které ještě před 14ti dny odhadovalo kladný 1 % růst české ekonomiky v letošním roce.

Eduard JANOTA, náměstek ministra financí:

V dané chvíli Ministerstvo financí analyzuje, propočítává i variantu případného, teoreticky možného poklesu HDP o 2%. Bohuslav SOBOTKA, stínový ministr financí:

Realita se podle mého názoru může pohybovat někde kolem nuly. Řekněme stagnace české ekonomiky v roce 2009 a i stagnaci bych v tuto chvíli pokládal za spíše přání.

Redaktor:

Jak bylo řečeno o slábnoucí ekonomice svědčí i čísla zahraničního obchodu. Ten v prosinci skončil se schodkem téměř 12ti miliard korun.

Helena HORSKÁ, analytička Raiffeisenbank:

Český vývoz už nebude táhnout českou ekonomiku ve směru růstu a naopak, ale může způsobit i její pokles.

Redaktor:

Centrální banka se snaží propad české ekonomiky zmírnit. Ve čtvrtek znovu sáhla ke snížení úrokových sazeb, které jsou na čtyřletém minimu. Hlavní úroková sazba je teď na 1 celém a tři čtvrtě procentu. Co bude dál?

Zdeněk TůMA, guvernér, ČNB:

Já sám si netroufám předvídat, jakým směrem bude další pohyb úrokových sazeb a kdy tomu tak bude.

Redaktor:

Premiér Mirek Topolánek sestavuje za pomoci Národně ekonomické rady vlády /NERV/ protikrizový plán. Jedním z doporučení je podpora malých a středních podnikatelů. A to ze záloh evropských strukturálních fondů.

Eduard JANOTA, náměstek ministra financí:

Přichází do úvahy takto využít zhruba 200 milionů euro.

Redaktor:

Protikrizové plány představili i v jednotlivých zemích E27.

Moderátor

Náměstek ministra financí Eduard Janota koncem minulého týdne připustil, že pokud česká ekonomika letos poklesne o 2 %, přesáhne schodek státního rozpočtu hranici sta miliard korun.

Krise - je možno se dohodnout?

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Krise - je možno se dohodnout?

Pořadí: 8
Relace: Otázky Václava Moravce
Autor: Neuveden
Moderátor: Václav Moravec
Oblast: Televize
Zpracováno: 09.02.2009 04:14
Identifikace: TVT820090208030007 cz
Klíčová slova: -

Moderátor

Tak poslední otázka na Vás, jste v rámci, řekněme politické reprezentace se dohodnout na nějakých konkrétních krocích? Pavel Horák je jasné, Vy už jste o tom mluvil v první hodině, že pojišťovny jsou ty, které hospodaří s penězi a chtějí na nich, co nejvíce lidově, sedět. Ale zároveň, aby od těch bohatých vybraly pojišťovny víc a tím bylo na onu kvalitní péči i pro lidi, kteří na to nemají. Je na místě nějaký, nějaká reforma práce na zákonech, které by tvořily reformu zdravotnictví, když nastoupila nová ministryně zdravotnictví? Pane hejtmane.

David RATH /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Já bych se vrátil k tomu, co s tím souvisí a zaznělo tady. Znamená to zatím ve Sněmovně neleží žádný zákon, který by nám s touto krizí pomohl. Paní ministryně si myslí (nesrozumitelné), čili nás čeká i odborná diskuse nad těmi zákony, abychom jí vysvětlili, proč my si to nemyslíme. Bohužel, já si to tak úplně nemyslím, protože právě v této oblasti je ten zákon hodně vágní a proto také narazil třeba na odpor lidovců. Navíc i kdybych v téhle oblasti ten zákon to stanovoval pregnančněji, což já bych si docela přál, tzn. aby zákon přicházel s tím, jak se bude trvale zdravotní péče kategorizovat, dejme tomu třeba pracovní kategorizace zdravotní péče. Na zdravotní péči plně hrazeného čili povinného, částečně hrazenou a kolik, 10, 20, 30 % a zcela nehrazenou. Takový systém má třeba Izrael nebo Francie a některé další západní státy a mají s tím dlouhodobé, dobré zkušenosti. Pokud by tento zákon toto popsal, tak bych byl docela rád. On ho ten návrh, bohužel, takto nepopisuje. Nepopisuje, tam je nějaká obecná formulace, která vůbec neříká co a jak a umožňuje dva extenzní, extenzivní výklady. Jeden, že se nebude hradit nic. Druhý, že se bude hradit všechno.

Moderátor

A jste tedy připraven se sednout s ministryní (skákání do řeči).

David RATH /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Ještě, ještě minutu k tomu.

Moderátor

Ano.

David RATH /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Kdybychom toto do tohoto zákona dostali, což já bych si docela přál, takový mechanismus, já neříkám přesně co je, ale takový mechanismus. Tak dopad tohoto bude tak, paní ministryně, někdy za 5, možná i více let, protože stanovit co je, co není standard je věc na výsost složitá. Tam je potřeba aby nad tím debatovali odborníci, pojišťovny, patientská veřejnost a ti se neshodnou za měsíc, za půl roku, za rok na tom, co je a co není standardem té péče hrazené z pojištění. To je fakt docela složitý proces a my první výsledky toho procesu, ekonomické, můžeme vidět tak někdy za 4 až 7 let po té, co se to zavede. Ne rychleji. Tudíž to nás se současnou finanční krizí, bohužel, vůbec nepomůže.

Moderátor

Paní ministryně.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ano.

Moderátor

Poslední otázka resp. aby jste se vyjádřila k tomu, co říkal David Rath. Jestli jste ochotná přijít teď v rámci řekněme systému nového, systému fungování zdravotních pojišťoven, univerzitních nemocnic, přijít na sociálně demokratický poslanecký klub a např. vydiskutovat, začít vydiskutovávat ony standardy, nadstandardy, aby byly lépe pr. popsány.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Vy teďkom jste dal vlastně dohromady dva balíky zákonů. Univerzity a pojišťovny. Ty vůbec ještě v Poslanecké sněmovně nejsou.

Moderátor

Stejně tak jako zdravotní pojišťovny, když nechám stranou novelu zákona a o zdravotním pojištění, která už ve Sněmovně je.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Pozor. Ta je, ale ta je tam v souvislosti s těmi třemi novými zákony a více méně o legislativně technické propojení do těchto zákonů. Si uvědomme, že vlastně ten zákon o zdravotních službách nahrazuje zákon o zdraví lidu z roku 1966, který by tímto zanikl. Takže tam je logické, že je potřeba ta novela zákona o veřejném zdravotním pojištění. Já souhlasím s tím, že event. zavedení těch standardů, nadstandardů atd. se může projevit až časem. Ale to přece neznamená, že je to špatně.

Moderátor

To ale David Rath neřikal, tzn.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

No ne. Čili pojďme skutečně (skákání do řeči).

Moderátor

Jestli jste ochotná se sednout.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Já samozřejmě jsem. Já jsem to deklarovala hned pár dní po svém jmenování do funkce a ještě bych strašně ráda tady řekla jednu malinkou poznámku. Tady pan ředitel Horák řekl, právě jaké jsou tady prognózy nezaměstnanosti a co to vlastně udělá s výběrem na zdravotní pojištění. A já si myslím, že by bylo teď na místě poděkovat panu ministrovi Nečasovi, za jeho vlastně politiku zaměstnanosti, že vlastně dosáhl toho, že jsme v minulém roce měli nejnižší nezaměstnanost a teď nejsem schopna říct za posledních 8 nebo 9 let. Že představte si, že bychom

Moderátor

A také asi sociálním demokratům, protože oni zlomili ten trend a

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Já si myslím (mluvení navzájem).

Moderátor

Vy teďkom jenom děkujete ministru Nečasovi, tak dovedu si představit, že Rath bude chtít reagovat.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Samozřejmě, to je, to je jeho právo.

Moderátor

Už jsem se toho bál.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ale uvědomme si, že skutečně ministru Nečasovi se podařilo to, že ta nezaměstnanost klesla téměř na historické minimum za posledních 8 nebo 10 let a teď si představme, že bychom měli dneska nezaměstnanost 8% a narůstala by tak jak narůstá. Tak to potom si myslím, že by skutečně zkolaboval nejen zdravotní systém.

Moderátor

Tak já Vám děkuji oběma.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Mohu k tomuhle

Moderátor

Ne. Protože nestihneme zase tiskovou konferenci z Ústředního výkonného výboru České sociální strany demokratické.

To hrozí.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Ne. Já se k tomu musím. Protože pan ministr Nečas na tom zásluhu nemá. Já bych.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ale ano.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Pro uklidnění přiznal, ale víte, paní ministryně, to bylo způsobeno tím, že se podařilo nastartovat poměrně výrazně ekonomiku. V té, v tom období jak přišel Miloš Zeman, investiční pobídky, privatizace bank, které byly, bohužel, za vlády Václava Klause.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

To bylo díky, to bylo díky stabilizačnímu balíku této vlády.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Ale, paní ministryně, vláda žádný stabilizační balík neudělala.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ale ano.

Moderátor

Topolánkův batoh, to si nezpomínáte už, asi.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ano. To jste už zapomněl.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Tam žádný.

Moderátor

Já se omlouvám, ale končíme.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Vytáhněte si nějaké analýzy, možná by se

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Možná byste měl, Vy, máte krátkou paměť.

Moderátor

Já Vám děkuji oběma. Za tu věcnou debatu, budete ji vést také v Poslanecké sněmovně. David Rath z pohledu šéfa zdravotního výboru a Daniela Filipiová z pohledu nové ministryně zdravotnictví ČR. Já Vám děkuji za tu věcnou debatu a těším se někdy příště, že oba dva přijmete mé pozvání. Děkuji, na shledanou.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ráda. Na shledanou.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:
Já taky děkuji. Na shledanou.

Různé varianty zdravotně pojistného plánu

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Různé varianty zdravotně pojistného plánu
Pořadí:	7
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:14
Identifikace:	TVT820090208030006 cz
Klíčová slova:	-

Moderátor

První dva sloupce vycházejí z letošního zdravotně pojistného plánu. Další varianta je postavena na odhadu Ministerstva financí, které před 14ti dny zveřejnilo kladný ekonomický růst ve výši 1,4 % HDP. Další varianta, ta je postavena na stagnaci hrubého domácího produktu, to je ta varianta dvě, jak ji vidíte v grafu. Pak je pokles HDP o zhruba 2%, mínus 2% tj. řekněme krizový scénář. A pak vývoj podle odhadů krajských poboček VZP ČR. To je ta varianta čís. 4.

Přehledněji to divákům teď můžeme ukázat na vývoji salda pro letošní rok. Tady to jasně vidíte sami. Letošní zdravotně pojistný plán počítal s kladnou bilancí. To je onen modrý sloupeček, někde kolem jedné, dvou miliard. Varianta 1 růst HDP o 1,4 % podle Ministerstva financí. Dále pak stagnace hrubého domácího produktu, varianta 2. Tam by jsme viděli bilanci nějakých mínus 5 miliard u VZP. Pokles hrubého domácího produktu o 2%, tzn. dvou procentní recese. Tam jsme na nějakých mínus 12ti miliardách u VZP. A nakonec půjde o ztrátu 7 miliard, tj. varianta 4, vývoj podle odhadu krajských poboček VZP.

Moderátor

Je možné seškrtnat, pane řediteli Horáku, výdaje HZP, aby ztráta nebyla tak velká, jak se to ukazuje v prognózách, které Otázky mají k dispozici?

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Tak v krátkém nebo střednědobém výhledu to možné není, protože samozřejmě úhrada zdravotní péče nemá nic společného s tím, jak se vyvíjí výběr pojistného, to je největší slabina toho současného systému. Navíc v letošním roce už platí úhradové vyhlášky. Před chvílí jsme slyšeli, že praktičtí lékaři pro děti požadují kompenzaci poplatků, čili žádají ještě další navýšení plateb. Takže v reále nedojde k žádnému poklesu, naopak dojde k nárůstu na zdravotní péči. Medicína se posunuje dál a přicházejí nové léky, takže není reálné dramaticky ty náklady ovlivnit. Samozřejmě máme v tuto chvíli čas na to, abychom mobilizovali všechny vnitřní rezervy toho systému. Samozřejmě pro to potřebujeme nástroje. Některé máme, některé budeme využívat, je to oblast lékové politiky kde je určitě další prostor. Velký prostor je v oblasti cen zdravotnických prostředků, kdy tyto prostředky jsou v ČR předraženy o desítky procent. I když jsem předtím nezmínil kur korunu, bohužel k tomu horšímu ještě z minulosti se nepromítla apreciacie koruny do těch zdravotnických prostředků.

Moderátor

Kolik to pak můžete ušetřit těmi recepty, které tu popisujete?

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Určitě se tím dá ušetřit 5% toho objemu nákladů ve zdravotnictví. Zmíním samozřejmě ještě

Moderátor

5% ze 220 miliard. Teď mluvíte o celku nebo pokud by jste to měl vyčíslit na miliardy?

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Tak VZP hospodaří zhruba se 140 miliardami korun, takže je to, je tam potenciál určitě někde mezi 5ti, 7 miliardami korun. Nicméně to je jedna část. Druhá část, ke které dochází všude na světě a bude k ní docházet i v ČR, budou přicházet nové léky. Naši občané očekávají kvalitnější péči, takže je to sice úspora na jedné straně, na druhé straně je ale růst, který nelze úplně celý nějak zmrazit. Takže ten výsledek, že by určitě nelze předpokládat, že by výdaje na zdravotní péči v ČR klesly. My dokážeme z těch vnitřních zdrojů maximálně omezit růst a ten potenciál tam je určitě těch 5%.

Moderátor

Říkáte tedy nějakých 5% miliard ušetření na, na růstu těch nákladů na zdravotní péči, ale

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Ale to nebude v letošním roce.

Moderátor

Ano.

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

To by byla určitě záležitost po příštího roku a byl by to rozdíl mezi očekávaným růstem v tom příštím roce a nějakými našimi opatřeními.

Moderátor

A v rámci zdravotně pojistného plánu letošního roku a těch nejnovějších údajů o nezaměstnanosti. Vy pracujete s jakou velkou nezaměstnaností? Celostátní, v roce letošním, teď.

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Tak my máme samozřejmě modelace, které, to jsou ty první tři, pokud si to pamatují diváci. Ty první tři sloupečky to jsou modely a ten odhad krajských poboček byla realita, která počítá i s tím, že třeba v řadách pojištěnců VZP je i více nezaměstnaných než v průměru populací. A podle mě, takže my počítáme, že by nezaměstnanost mohla někde být mezi 9, 10ti %, opět zas to není, my pracujeme jinak s těmi čísly, čili není to nějaká průměrná nezaměstnanost za celý rok. V podstatě je to odhad jakéhosi dna té ekonomické recese. Co zůstává neznámou je ta délka trvání. Pokud by ten, ty trendy se obrátily ještě v průběhu letošního roku, byť nejspíš počítám, že to bude v závěru toho roku, tak se ta situace dá zvládnout. I na tom začátku příštího roku. Pokud by ta krize trvala déle, takže já budu velmi očekávat třeba údaje o růstu ve stavební výrobě na začátku roku, o tom jak se bude rozvíjet potřeba obyvatel apod.. Tedy pokud by to trvalo déle než v tom letošním roce, tak se nevyhneme bez nějakým, krizovým opatřením, aby ta stabilizace toho systému se opět obnovila.

Moderátor

Konstatuje Pavel Horák. Jan Švejnar hostem Otázek zůstává. Protože bude už za pár okamžiků hostem další částí, jak budeme probírat ekonomiku. Děkuji Vám pro tuto chvíli a děkuji Pavlu Horákovi, řediteli VZP, že přijal mé pozvání.

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Děkuji. Na shledanou.

Host - P.Horák, J.Švejnar

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Host - P.Horák, J.Švejnar
Pořadí:	6
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:14
Identifikace:	TVT820090208030005 cz
Klíčová slova:	-

Moderátor

Připomínám, že hosty Otázek zůstává ředitel VZP Pavel Horák a mé pozvání přijal i ekonom z Michiganské univerzity prof. Jan Švejnar. Děkuji Vám, pane profesore, že jste mým hostem, vítejte v Otázkách. Dobrý den.

Jan ŠVEJNAR, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Děkuji. Dobrý den.

Moderátor

Kterými kroky je podle Vás, pane profesore, zabránit tomu, aby se zdravotnický systém v té době ekonomické krize dostal do dluhu a nestal se tak jednou z obětí krize.

Jan ŠVEJNAR, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Tak on bude jednou z obětí té krize, všichni budou obětí. Je potřeba ustanovit tu určité parametry tak, aby opravdu nezkolaboval a zůstal funkční. Tzn. určité ekonomické kroky budou potřebné, ale samozřejmě je to jedno z nejdůležitějších oborů a bude potřeba, aby zůstalo opravdu dobře funkční.

Moderátor

Zdá se, že je velmi nepravděpodobné, že by se ministr financí Miroslav Kalousek v době finanční krize rozhodl zvyšovat platbu za státní pojištěnce. Nebude to nakonec nevyhnutelné?

Jan ŠVEJNAR, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Myslím, že to nakonec bude nevyhnutelné, bude to záviset na tom, jak hluboká ta krize, tzn. recese opravdu bude. Zatím jsme na počátku. Je potřeba mít různé varianty přístupu, protože situace se může zhoršit.

Moderátor

A právě mohl by, tady David Rath říkal jasně, že ten systém může zkolabovat, pokud nedojde k nějakým protějším krizovým opatřením. Daniela Filipiová mluví o těch 7 reformních zákonech. Z Vašeho pohledu jako ekonom, jsou dostatečné nebo bude muset vláda, Poslanecká sněmovna nebo Senát přijmout další opatření, další kroky?

Jan ŠVEJNAR, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Ten problém je, že jak jsme viděli v pořadu, existuje nyní velký zmatek, který ten vlastně celý systém není ještě není uveden vchod. Některá opatření byla zavedena, některá byla zrušena, tak je těžko z toho posoudit, vlastně jak tento

systém bude fungovat. Teďka s novou paní ministryní samozřejmě to chce nějaký odklad, protože ona musí nastartovat vlastně svoje ministerstvo. Takže tady je potřeba nějak si propočítat, co se může stát, jaká bude časová souslednost a počítat i s tím, že jsou dostatečná opatření, ta která by byla dostatečná v případě konjunktury nebudou dostatečná v případě hospodářské krize.

Moderátor

Tzn., že vidíte i možná jako ne právě zvyšování platby za státní pojištění, aby ten systém se nedostal do dluhu, do druhotné platové neschopnosti.

Jan ŠVEJNAR, ekonom, Institut CERGE-EI Praha, University of Michigan:

Samozřejmě určitě říkám přístup, kdy všichni budou muset utáhnout opasky, je nezbytný, ale potom je potřeba mít opatření toho typu, aby ten systém opravdu nezkolaboval nebo nedostal se do situace kdy není funkční, protože na tom závisí spousta lidí.

Moderátor

Teď otázka na Pavla Horáka, VZP v tom letošním zdravotním pojistném plánu rozhodně nepočítala s ekonomickou recesí. Tak jako ministr financí Miroslav Kalousek upravil státní rozpočet na letošní rok a asi ho ještě upravovat bude. Upravovali jste i vy zdravotně pojistný plán?

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Tak dobrá zpráva pro naše klienty je ta, že my jsme si vyvinuli schopnosti, jak neutralizovat vlivy té ekonomické krize v letošním roce. Protože máme k dispozici prostředky, které můžeme použít. Asi jsme jediným sektorem, který je takto připraven. Všechny ostatní jsou na tom podstatně hůře. Ta druhá věc je ovšem ta, že na tom příkladu se krásně vidí ten rozdíl mezi skutečným zdravotním pojištěním a výběrem zdravotní daně. Jak je to dneska. Protože naše výdaje samozřejmě krizí zůstávají neovlivněné. My chceme stále financovat a budeme financovat veškerou péči, která je potřeba, tzn. ten, ta křivka těch výdajů se bude zvyšovat v letošním roce. Na druhou stranu ten výběr pojistného je prostě daňový výběr. Pokud se změní nezaměstnanost, změní se % růstu HDP, okamžitě se to promítá do našich příjmů. Skutečné zdravotní pojištění, které bychom my chtěli mít, by počítalo skutečné, skutečné výše pojistného z těch nákladů, které, o kterých pojišťovna ví. Z rizik pojistných, které, které platí pro populaci ne pro jednotlivce. Z toho by bylo pojistné, kdyby mohlo být samozřejmě i zkompletována ta solidarita mezi, mezi bohatšími a chudšími a takový systém by byl, by se sám ureguloval a nebyla by to otázka příjmů, závislých na úplně něčem jiném a výdajů zase na, na něčem dalším jiném. Tak, že

Moderátor

Teď zpátky k mé otázce. Upravujete plán, zdravotně pojistný plán na letošní rok?

Pavel HORÁK, ředitel VZP:

Tak my průběžně zpřesňujeme ty naše odhady, analýzy a samozřejmě ten zdravotně pojistný plán jsme povinni ho připravit podle těch maker technologických parametrů, které jsou nám dány Ministerstvem financí, takže ten byl připraven v době, kdy, kdy ty odhady byly zcela jiné. My dneska pracujeme s reálnými odhady, v podstatě známe možná nejpřesnější data. My jsme si udělali průzkum ve všech krajích mezi zaměstnavateli, takže my máme dobře odhadnutou míru nezaměstnanosti ve všech krajích a v podstatě počítáme v tom reálném stavu s tím, jak se ta situace vyvíjí dnes. My jsme třeba viděli pokles pojistného už v říjnu loňského roku, což je takové zajímavé. Vlastně až do listopadu, prosince tu probíhaly diskuse ve veřejných sdělovacích prostředcích, jestli ta krize tu je nebo není. My už v říjnu ve dvou krajích jsme viděli, že ten výběr toho pojistného klesá. V listopadu to bylo v celé republice. V prosinci to byl dramatický pokles, pod úroveň vlastně předchozího roku. A v lednu samozřejmě ten trend samozřejmě pokračuje, tak je evidentní, že ta situace se velmi změnila. My jsme schopni ji zvládnout minimálně po celý letošní rok a mezi tím musíme vyvinout adaptační mechanismy na to, abychom i nadále byli schopni zastat svým závazkům, což dostojíme.

Moderátor

Pane řediteli, Otázky mají k dispozici možné varianty vývoje hospodaření VZP. My se na ně můžeme podívat.

Vývoj příjmů a nákladů VZP

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Vývoj příjmů a nákladů VZP
Pořadí:	5
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:14
Identifikace:	TVT820090208030004 cz
Klíčová slova:	-

Moderátor

Když se podíváme na příjmy a výdaje největší zdravotní pojišťovny v zemi, Všeobecně zdravotní, jasně vidíme, že předchozí dva roky byly roky dobrými. Příjmy VZP v uplynulých dvou letech výrazně překračovaly výdaje. Poslední tři měsíce uplynulého roku jasně ukázaly, že propad ekonomiky a propouštění lidí zasáhlo příjmy VZP. Povšimněte si toho výrazného rozdílu mezi příjmy a výdaji, pro lepší přehlednost si můžete podívat na saldo mezi příjmy a výdaji VZP, což bude přehlednější než grafika.

Moderátor

Z grafu jasně vidíte, jak významně byly vyšší příjmy a jak v posledních třech měsících loňského roku došlo k záporné bilanci zhruba o 1 miliardu korun. Což je příznak zpomalení české ekonomiky, vlny propouštění a také tedy logicky nižšího výběru pojištění.

Ekonomická krize

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Ekonomická krize
Pořadí:	4
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:14
Identifikace:	TVT820090208030003 cz
Klíčová slova:	-

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Budu se snažit navázat na jeho práci a prosadit maximum toho, co on připravil. Protože si myslím, že ty reformy jsou dobré a jsou dobré nejen pro české zdravotnictví, ale i pro české pacienty. A to si myslím, že je to nejpodstatnější, protože pacient by měl být vždycky na prvním místě.

Redaktor:

Tak o Tomáši Julínkovi a prosazení jeho reformy mluvila na několik dní před nástupem do Jan ŠVEJNAR

Na základě žádosti paní ministryně Filipiové, si dovolila nás požádat o vyřazení těchto bodů, abychom získali ještě prostor s novou ministryní na jednání o těchto zákonech.

Redaktor:

Ministryně se chce dohodnout např. s lidovci. Jim vadí mimo jiné úprava potratů. Nesouhlasí s tím, že by zákrok v Česku mohly postoupit i občanky členských zemí EU. Přitom podle unijních pravidel mají nárok na stejné služby jako Češky. Pokud by jim to ČR neumožnila, mohly by jim to ČR neumožnila, mohly by jí hrozit žaloby od Evropské komise a také pokuty. Menší strany měly dřív problém i se stanovením toho, na jakou péči by měli mít pacienti nárok z pojištění a co by si měli hradit sami.

Moderátor

O reformních zákonech chce ministryně FILIPIOVÁ jednat také s opozičními, sociálními demokraty. Dá možná ještě větší úkol než prosadit zdravotnickou reformu. Bude pro novou ministryni zdravotnictví nutné vypořádat se s dopadem ekonomické krize právě do českého zdravotnictví. Vláda pracuje na protikrizovém plánu. Existují nějaké body, které v tom protikrizovém plánu vlády, v souvislosti se s pomalením recesi české ekonomiky, budete mít Vy, jako ministryně zdravotnictví?

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Tak zatím nejsou konkrétní závěry, tzv. NERVU, ale vzhledem k tomu, že tam je např. pan Zámečník, jehož jakoby specializací je zdravotnictví, tak bezesporu tam budou i závěry, které se budou týkat jméno resortu. Ale to, co teďkom aktuálně může udělat ministerstvo resp. Parlament, je právě zabývání se těmi zákony, které jsem teď, bylo slyšet z reportáže, nechala stáhnout z projednávání této schůze a ráda bych je zařadila na březnovou schůzi, protože právě tyto zákony by mohly zefektivnit zdravotní službu a tudíž ušetřit výdaje na zdravotnictví. Co je jednoznačné, samozřejmě asi se nepodaří plně nahradit tu ztrátu těch 12ti miliard, o kterých jste hovořil. Takže tady bude muset být opatření toho stylu, že pojišťovny event. budou muset omezit investiční výdaje, protože přistoupit k tomu, že bychom omezili zdravotní péči, to bych viděla jako to nejhorší, co by se (nesrozumitelné).

Moderátor

Kdybyste Vám ale namítli, že a David Rath to tady zmiňoval, mínus 7 miliard, které stát ušetřil v rámci platby za státní pojištění tím, že se vybírají poplatky do systému zdravotnictví. Nestálo by za to v době takhle špatné, aby stát se znovu přihlásil k těm penězům, tzn. aby se navýšila platba za státní pojištění. Tzn. ty, kteří jsou nezaměstnaní, důchodce a děti?

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Já Vám rozumím. Ono to svým způsobem zní logicky, ale když se podíváte do toho celého balíku státního rozpočtu, tak kde ty peníze vezmeme? Vezmeme je ze školství, vezmeme je z vědy, vezmeme je z kultury?

Moderátor

Zdravotnictví, paní ministryně, ale přišlo.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Já tomu rozumím. Protože bylo těch 7 miliard

Moderátor

Chcete požádat ministra financí?

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Já mám pocit, že i kdybych ho požádala, tak předem znám jeho odpověď. A svým způsobem ho budu chápat. A to, že

Moderátor

Ani se nepokusíte o to, tedy.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Samozřejmě, že s ním budu jednat, nebudu předem jaksi házet flintu do žita, ale obávám se opravdu, že nebudu úspěšná. To, že tady ten resort zdravotnictví přišel o těch 12 miliard, jsme v podstatě získali díky regulačním poplatkům. Tady je právě ten prostor pro ministerstvo zdravotnictví, aby se dokázal vypořádat v rámci svého resortu právě s tím výpadkem těch peněz.

Moderátor

Přijdete ale tedy s žádostí, aby se zvýšila platba za státní pojištěnce?

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Já nechci říkat předem, protože si myslím, že bychom jsme měli zvážit ty možnosti, které mám v rámci těch peněz, které jsou jak znovu říkám, právě v těch reformních zákonech je skrytá možnost jak získat peníze právě do toho balíku resp. jak s nimi efektivněji hospodařit.

Redaktor:

Premiér Mirek TOPOLÁNEK v sobotním rozhovoru pro MF Dnes říká, že protikrizové plány vyjdou státní pokladnu zhruba na 75 miliard korun a dodává. Citujme Mirka Topolánka:

"My chceme všechna ta opatření co nejvíce plošná, nechceme podporovat nějakou specifickou skupinu. Snížení sociálního pojištění i zrychlené odpisy tohle splňují. K opatřením typu šrotovné jsem já skeptický. Domnívám se, že pokud nedojde k nějakému celoevropskému řešení, neprotekcionistickému, které bude plošné, tak to na vládě neprojde. To je můj odhad".

Zdroj - MF Dnes, 7.2.2009

Moderátor

To říká Mirek Topolánek. Už dnes zdravotní pojišťovny, jak jsem už říkal pociťují propad přímo pod rostoucí nezaměstnaností. Jak byste se s tím protikrizovým plánem e zdravotnictví vypořádal Vy, jako stínový ministr?

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Tak Vy jste to tady docela i naznačil. My už jsme to jednou odvedli. Bylo to těsně před volbami, byl jsem ministrem zdravotnictví, tak spolu s ministrem financí Bohuslavem Sobotkou a premiérem jsme právě provedli výrazné navýšení platby státu za státní pojištěnce a dali jsme tam mechanismy plus automatické valorizace dle inflace. Jsme očekávali právě i ty inflační tlaky. Vezměte si, že v loňském roce inflace byla nějakých kolem asi 6ti a půl %. Bohužel ministr Julínek jakoby součást těch poplatků, té reformy, udělal to, že snížil tu platbu za státní pojištěnce a zmrázil ji. Tzn. odstranil automatickou valorizaci. Kdyby to neudělal, tak by dnes tady paní ministryně měla půl starosti. Protože by měla zajištěno, že jen letos by přišlo do zdravotnictví ze státního rozpočtu za státní pojištěnce o mnoho miliard navíc. Tzn., že

Redaktor:

Že byste požádal ministra financí

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

No, jednoznačně je potřeba toto změnit, protože zdravotnictví jako systém není schopno se vyrovnat s takovým velkým propadem. Ten propad, který to zdravotnictví přijme, může řekněme vstřebat jen někde kolem 2, 3% a i to činí problémy. Pokud ten propad bude činit nějakých 15, 20%, což je možné, tak celý ten systém se dostane do katastrofálních potíží. Skutečně, katastrofálních potíží.

Moderátor

Přijdete tedy s návrhem v rámci Poslanecké sněmovny? Aby se zvýšila, tzn. aby se měnily nějak zákony, aby to nebylo jen na vůli ministra financí.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Tak já doufám, že s tím přijde i sama paní ministryně, my bychom toto podpořili, tzn. zvýšení platby za státní pojištěnce a vrácení toho ustanovení o automatické valorizaci. Pokud to neudělá vláda, tak to zkusíme prosadit my, protože to zdravotnictví se dostane skutečně do katastrofických potíží. A ty zákony, které připravil pan ministr Julínek, čtyři, na tohle to odpověď nepřináší. Pokud Vám, paní ministryně, říká pravý opak, tak Vám neříkají pravdu. Já jsem ty návrhy četl, četli je i další odborníci. A teď mi řekněte konkrétně v čem by vám ty zákony přinesly peníze? Ty zákony totiž, pardon, dělají Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Jste položil otázku, já jsem chtěla

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Nevím, jestli vám kolegové řekli, že např. úplně nesmyslně ten zákon třeba ruší zákon o neziskových nemocnicích. My podle toho chceme zřizovat nemocnice a Julínek nám je tím chtěl je úplně zrušit. Rušit, prostě likvidovat neziskové nemocnice, no to je absurdní. Dále tam je konec lékařských tajemství. Špatně koncipována neodkladná péče. Soukromí lékaři mají být zlikvidováni po 3 letech, protože ze zákona mají přijít o registraci.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ne.

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

To jsou věci, co řeší tyto zákony. Čili vidíte, že žádné ekonomické věci tyto zákony prostě neřeší a nebyla to ani jejich ambice.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Já opravdu k tomu musím říct plno věcí. Vy jste tady teďkom říkal detaily toho zákona. Pojďme si to nechat na nějaké řešení, protože si myslím, diváci vůbec nevědí o čem se bavíme. To, že neřeší tyto zákony ekonomiku, to není vůbec pravda. Protože stanovením standardu a nadstandardu umožníme vlastně, aby do zdravotnictví plynul vlastně třetí zdroj peněz. Že dnes, když si někdo bude chtít připlatit za lepší kyčelní kloub, tak nemůže. Bude muset zaplatit celou operaci. Bohužel to, že jsou černé peníze ve zdravotnictví, konkurenční soukromá televize to zdokumentovala a mnoha reportážemi natočeno skrytou kamerou, to je bohužel fakt. A já tady mám, podle mé úplně nádherný dokument, který je prohlášení sdružení poskytovatelů zdravotní péče v ČR z prosince 2008, kde máte skutečně zástupce všech představitelů jednotlivých sdružení. Ať už praktického lékaře, zdravotnických záchranných služeb, asociace nemocnic atd., kteří se vyjádřili, že odmítají názor šíření médií, že podpora, reforma nemá podporu od zdravotníků a hlavně, ano, že chápou, že jsou tam dílčí nedostatky. Ale reforma je nezbytná. A opakují je nezbytná právě v souvislosti s finanční krizí.

Moderátor

David Rath řekl, že právě když s tím nepřijdete Vy, tak s tím přijdou oni jako sociální demokraté, vrácení té valorizační položky a navýšení. Nepomohlo by to Vám, když nebudete schopna v rámci vlády najít vstřícnost ministra financí Miroslava Kalouska tak, že by někteří vládní poslanci mohli po ten, pro ten opoziční návrh hlasovat?

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ne. Já opravdu si myslím, že to není správná cesta. Já jsem docela ráda, že právě, aniž kolega Julínek tušil, co nastane, k tomuhle tomu došlo. Protože představa, že by se automaticky v této době navyšovaly platby pro určitou skupinu lidí, si myslím, že není úplně správná. Pan kolega tady řekl, že bych měla půlku starostí. Já se s těma co mám klidně poperu, já s tím

Moderátor

Promiňte, paní ministryně, že vstupuji

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ještě chci říci jednu věc. Že ta jednoduchá cesta není vždycky ta nejlepší.

Moderátor

Jestli to trochu nepřehrajete na zdravotní pojišťovny, protože když se podíváme

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Ne. Ne. Ne. Tak jsem to nemyslela.

Julínek v sukních

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Julínek v sukních
Pořadí:	3
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:14
Identifikace:	TVT820090208030002 cz
Klíčová slova:	-

Moderátor

Julínek v sukních. I tak charakterizovali nástup senátorky Daniely Filipiové do pozice ministryně zdravotnictví novinové titulky. Sama ministryně se přihlásila k reformním zákonům svého předchůdce Tomáše Julínka. Daniela Filipiová však převzala resort v nejhorších chvílích. Ekonomický propad se už projevuje ve výběru zdravotního pojištění. Zdravotní pojišťovny hlásí za leden až 25ti% propad výběru pojistného. Pojišťovny odhadují, že za letošní rok vyberou až o 12 miliard korun méně než loni.

Lékárny

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 24
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Lékárny

Pořadí: 2
Relace: Otázky Václava Moravce
Autor: Neuveden
Moderátor: Václav Moravec
Oblast: Televize
Zpracováno: 09.02.2009 04:14
Identifikace: TVT820090208030001 cz
Klíčová slova: -

Moderátor

Připomínám, že hlavními dnešními hosty Otázek jsou - ministryně zdravotnictví, senátorka z ODS, Daniela Filipiová. Ještě jednou, vítejte v ČT, vítejte v Otázkách, vítejte na 24.

Daniela FILIPIOVÁ:

Dobrý den.

Moderátor

A středočeský hejtman, šéf Sněmovního zdravotnického výboru David Rath. Vám přeji ještě jednou, dobrý den.

David RATH:

Ještě jednou, dobrý den.

Moderátor

Dvě otázky, které nezůstaly, které nebyly zodpovězeny v té hodině první. Nepovolená podpora, na kterou si u Evropské komise chtějí stěžovat lékárnici, Česká lékárnická komora. Jste ochoten připustit, že mohou s tou žalobou u Evropské komise uspět?

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Tak já přece nemohu hovořit za rozhodnutí Evropské komise. To máte jako soudy. Evropská komise tu věc posoudí a pak rozhodne. Já bych tady chtěl říci, jaké malé prostředí bude rozhodovat. Bude rozhodovat v prostředí kdy státy dávají miliardy do soukromých bank, soukromým podnikům jako automobilkám a to veřejná podpora v podstatě není. Žijeme ve světě, kdy veřejné rozpočty podporují spoustu věcí, jako jsou divadla, nepodporují každé, některá divadla veřejná, některá divadla soukromá nedostanou žádnou dotaci.

Moderátor

To znamená, považoval byste to v této situaci za absurdní, pokud by

David RATH /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Trochu by mě to zarazilo, pokud by 30ti korunový doplatek resp. dar vůči těžce nemocnému nebo nemocnému pacientovi byl brán jako nepovolená podpora a miliardy do nějaké automobilky by jako podpora brána nebyla. Prostě svět je takový, je to řekněme i běžné v zahraničí, čili já bych řekl, tady bych se asi o rozhodnutí Evropské komise neobával. I když jak říkám, je to čistě na posouzení komise.

Moderátor

Paní ministryně, my jsme v té první hodině nezodpověděli to, jestli je možné, nějakým způsobem, když ty rozdíly v cenách léků jsou tak velké, jestli je možné najít nějaké řešení. Protože shodli jste se oba dva na tom, že není možné stanovit cenu léků s doplatkem ve všech krajích ČR, ve všech lékárnách úplně stejně. Takže existuje nějaké řešení, které by nebylo tímto centrálně plánovaným řešením, které patří asi do centrálně řízené ekonomiky a ne do ekonomiky tržní? Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

Tak já si myslím, že tady to je otázka právě nastavení toho, jak se ta cena stanoví a myslím si, že už v současnosti to existuje, kde prostě je dána zákonem ta maximální cena, kterou ta, ten lékárník může prodat. A to, že se ty doplatky pohybují v různých krajích, resp. v různých lékárnách a teď se nebavíme o té situaci, která nastala v důsledku odpouštění poplatků. A já si myslím, že to vyplývá i z toho, samozřejmě každý lékárník má jiné náklady na provoz té lékárny. Ta lékárna může být větší, má větší výdej léků, naopak je menší, tak pochopitelně

Moderátor

To jsme, to znamená, že jako nový ministr zdravotnictví, ministryně zdravotnictví, se k žádným krokům nechystáte.

Daniela FILIPIOVÁ /ODS/, ministryně zdravotnictví, senátorka:

To rozhodně nechci tvrdit. Chci se seznámit s podrobnostmi a pokud se uvidí, že skutečně někde dochází až k příliš velkému rozdílu, tak rozhodně pak budeme zvažovat zásah do toho, aby právě ti pacienti nebyli podstatně na tom takhle bití.

Úvod

Skóre: 0.77
Název zdroje: ČT 24
Datum vydání: 08.02.2009
Nadpis: Úvod
Pořadí: 1
Relace: Otázky Václava Moravce

Autor: Neuveden
Moderátor: Václav Moravec
Oblast: Televize
Zpracováno: 09.02.2009 04:14
Identifikace: TVT820090208030000 cz
Klíčová slova: -

Moderátor

Vstoupili jsme do druhé hodiny dnešního Otázek. V jejich úvodu dokončíme diskusi ministryně zdravotnictví z ODS senátorky Daniely Filipiové a šéfa Sněmovního zdravotnického výboru, středočeského hejtmána z ČSSD Davida Ratha. Fergusonova poučka praví: "Krise nastává v okamžiku, kdy už není možné říci, pusťme to z hlavy." Jasně ukazuje, že to, co se děje v globální ekonomice, ale i v ekonomce české, je rozhodně možné nazvat krizí. Z hlavy jej nepouštějí guvernéri centrálních bank, premiéři, ministři financí, podnikatelé, ale také každý z nás. V tomto týdnu jsme se dočkali první prognózy státní instituce, která počítá s tím, že i česká ekonomika upadne do recese. S špatnou zprávou přišla Česká národní banka. Její bankovní rada po několikáté v minulých měsících sáhla proto ke snížení úrokových sazeb. Chce tím přispět k ekonomickému oživení.

Nejen o tom budou diskutovat - guvernér ČNB Zdeněk Tůma, prezident Svazu průmyslu a dopravy Jaroslav Bíl a profesor Jan Švejnar z Michiganské univerzity. A o jakých tématech se po dnešních Otázkách začne mluvit?

VZP: -7 miliard korun kvůli krizi

Janota: Pracujeme na krizovém scénáři!

Topolánek s Barossem o krizi

Boj proti poplatkům jako volební tahák

Skóre: 0.77
Název zdroje: ČT 1
Datum vydání: 08.02.2009
Nadpis: Boj proti poplatkům jako volební tahák
Pořadí: 4
Relace: Otázky Václava Moravce
Autor: Neuveden
Moderátor: Václav Moravec
Oblast: Televize
Zpracováno: 09.02.2009 04:11
Identifikace: TVT120090208010003 cz
Klíčová slova: -

Moderátor

Boj proti poplatkům jako volební tahák. Tah, který se opozičním sociálním demokratům vyplatil loni na podzim v krajských a senátních volbách. Teď se právě zmatky kolem poplatků mohou sociálním demokratům vymstít. Ač ČSSD obsadila pozice všech 13 hejtmánů, nebyla sto se shodnout na jednotném modelu nevyběru poplatků v celé zemi.

Anketa:

Myslím, že je to trošku jako Kocourkov.

Autor

Popis, který zřejmě nejlépe vystihuje zmatky kolem poplatků. Jako první začal zdravotnické poplatky ve svých krajských nemocnicích a lékárnách odpouštět kraj Středočeský. Pod vedením stínového ministra zdravotnictví Davida Ratha. V pondělí se přidaly i ostatní kraje.

Pokladní:

Máte možnost si podepsat smlouvu a neplatit, kraj za vás zaplatí 30 Kč.

Autor

Zaplatit nebo vyplnit darovací smlouvu?

Gabriela Tomšů, pokladní, Krajská nemocnice T.Bati, a.s. Zlín:

Tápou, přemýšlí, jestli mají zaplatit nebo vzít si darovací smlouvu.

Autor

Kvůli vyplňování formulářů to v krajských nemocnicích chvílemi vypadá jako na úřadě. Některé kvůli tomu zřídili i speciální kancelář.

Ivana Faiklová, mluvčí Pardubické krajské nemocnice, a.s.:

Připravili jsme pracoviště, kde administrativní síla pomáhá našim klientům při vyplnění darovací smlouvy.

Milan Čarvaš, primář chirurgického oddělení, Nemocnice Ivančice:

Se stáváme čím dál větší úředníci než zákrok, který trvá 5 minut, pak nám trvá 10 minut, než pacienta ty papíry vybavíme.

Autor

Nejsložitěji poplatky vybírá Plzeňský kraj. Lidé ji zaplatí na místě hotově a kraj je pak pošle zpátky složenkou. Třeba v případě, že je poplatek menší než 90 Kč, dostanou ho pacienti na konci roku. Proti systému, který zavedla plzeňská hejtmanka Milada Emmerová, vystoupil její středočeský kolega David Rath.

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

My jsme šli trochu jinou cestou. Já budu určitě s paní kolegyní jednat o tom, jak dopadlo vyhodnocení té její zkušenosti. Já myslím, že se může stát, že oni sami dojdou k závěru, že je to příliš komplikované.

Mirek Topolánek /ODS/, premiér:

Chaos, který vyvolala Česká strana sociálnědemokratická právě v otázce poplatků v jednotlivých krajích, nabourává celý systém a my se vracíme do doby, kdy se stály fronty na toaletní papír a na banány a ta bolševická opatření zavádíme v krajích.

Autor

Vlastní systém vybírání zavedl i Zlínský a Moravskoslezský kraj. Oba dál vybírají poplatek 90 Kč za pohotovost, Moravskoslezský ještě navíc 60 Kč za den v nemocnici.

Moderátor

První týden nového fungování systému zdravotnických poplatků ve všech krajích vede i k některým potížím. Například nemocniční lékárny v Pardubickém kraji jen stěží zvládají nápor pacientů. Podle náměstka pro farmacii Pardubické krajské nemocnice Martina Romana je personál lékáren trvale přetížen a při pokračování současného stavu může hrozit kolaps. Tentokrát začneme u vás, pane předsedo a pane hejtmane, nemůže se vám, jako sociálním demokratům vymstít to, že jste nebyli schopni uvnitř hejtmánů v rámci asociace krajů, když ovládáte všechny kraje, se dohodnout na jednotném výběru a každý kraj jiný poplatkový mrav?

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Já doufám, že se to sjednotí rychle.

Moderátor

Vnímáte to jako chybu?

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Ne, já bych se vrátil k tomu prvopočátku.

Moderátor

Proč to nevnímáte jako chybu?

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

My jsme před volbami přeci jasně slíbili, že když vyhrajeme, tak jako první krok to, že to myslíme vážně, uděláme kroky k tomu, aby lidé neplatili poplatky v krajských zdravotnických zařízeních, to jsme jasně řekli a současně jsme řekli, že když vyhrajeme v těch celostátních volbách, případně získáme dostatek hlasů v Poslanecké sněmovně, od Zelených, od lidovců...

Moderátor

Že zrušíte poplatky?

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Že zrušíme poplatky už dnes. O obě se snažíme. Samozřejmě máme od voleb tři měsíce, my jsme nastoupili zhruba před dvěma měsíci do těch krajských vlád a nyní realizujeme slib. Jenom pro vaše srovnání, my chceme, aby lidé viděli ten zásadní rozdíl, čili sociální demokracie něco slíbí.

Moderátor

Ale promiňte, to, že jste to neměli asi promyšlené, že v každém kraji to plníte jinak?

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Někdy to plnění, je to nová věc, my se to také učíme. Druhá věc, každý kraj je do značné míry autonomní, má svůj vládu, svůj parlament a jiné koalice. Někde vládnou koalice z ODS, jinde máme menšinovou vládu, třeba u nás, takže to jde jednodušeji než třeba to lámat přes koalici s ODS.

Moderátor

V Moravskoslezském kraji, pokud se nemýlím, je stejná koalice jako u vás ve Středočeském kraji. Vy to nevnímáte jako chybu, že každý kraj jiný způsob nevýběru poplatku?

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Pane redaktore, my chceme, aby lidé jasně viděli, že své sliby plníme. Na rozdíl od, tady mám smlouvu Mirka Topolánka před volbami, smlouvu ODS, kde slíbil, že nebude zvyšovat poplatky ve zdravotnictví, ejhle byly zavedeny, že dokonce sníží doplatky na léky, ty extrémně za vlády ODS narostly, ale extrémně.

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Přesně naopak.

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

To vám, paní ministryně, víte, o kolik rostly loni? O 25 %, předtím o 21 % doplatky na léky, tudíž doplatky na léky rostly nejvíce v historii. Já vám tady můžu odcitovat i konkrétní ...

Moderátor

Já jsem jenom chtěl, pane doktore, chtěl jsem jenom odpověď ...

David Rath /ČSSD/, hejtmán Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Vy mě nenecháte vůbec domluvit. Já vám tady třeba odcituji konkrétní příklad lék Enerbin z dopisu pána, když jste byl ministrem vy, měl jsem doplatek 32 Kč, jak nastoupil Julínek, tak to zdrazil a dnes stojí 155 Kč. Čili jak statistiky, tak konkrétní zjištění, konkrétních lidí, jsou ...

Moderátor

Já se omlouvám, ale máte více prostoru než Daniela Filipiová.

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Já bych to vysvětlil. My teď se budeme snažit, aby ve všech krajích jsme pokud možno v příštích týdnech to sjednotili a postupovali, jako postupujeme od 1. ledna ve Středočeském kraji.

Moderátor

Takže uznáváte, že rozdílnost není ...

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Není cíl, nebyl to cíl, je to bohužel způsobeno tím, že každá krajská vláda je autonomní, byť my jsme dali doporučení, já jsem všem kolegyním a kolegům dal k dispozici materiály Středočeského kraje, podle kterého ty věci řešíme od ledna. Nemáme tam žádné problémy. V podstatě ta darovací smlouva se uzavírá ústně, čili to nikoho nezdržuje, nikdo nic nevyplňuje, pokud nechce. Pokud někdo chce písemnou smlouvu, dostane jí, čili tam to probíhá v podstatě bez problémů.

Moderátor

Kdy je reálné, abyste v rámci Asociace krajů sjednotili ten výběr na krajích, ať to není odlišné?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Kolegové mi slíbili z těch dvou krajů, Moravskoslezských, že to dají na nejbližší zastupitelstvo, že o tom musí rozhodnout zastupitelstvo...

Moderátor

To znamená, v průběhu února a března, jestli tomu rozumím?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

S paní kolegyní z Plzeňského kraje bude vyjednávat a jednat sám pan předseda sociální demokracie Jiří Paroubek, protože to také nebere úplně jako nejšťastnější metodu, která zbytečně ty lidi zatěžuje zbytečnou byrokracií, to není naším cílem.

Moderátor

Paní ministryně, teď se po krajích rozhodují i některá města, že přistoupí k tomu a je to například Ostrava, která bude probírat na zastupitelstvu už 25. února, že by i v městské nemocnici, v městské lékárně hradilo město za pacienty poplatky. Co kdybych vám namítl, že než takový zmatek na centrální úrovni, krajské úrovni, teď ještě městské úrovni, že opravdu radši to zrušme, protože to není dobré. Není to dobré ani z pohledu porušování práva nebo obcházení práva?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Všechno je to ustoupení tomu, že někdo porušuje právo, takto raději zrušíme, aby neporušoval právo? Já si myslím, že tady ...

Moderátor

Politická reprezentace ...

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Vy mi rozumíte, jak to myslím já? Já si myslím, že ...

Moderátor

Možná jsem se špatně vyjádřil, protože to, jestli někdo porušuje právo, to musí v konečném důsledku posoudit soud.

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Jednoznačně.

Moderátor

To se zatím nestalo. Tyto zmatky, které vypovídají o tom, že nejste schopni se jako politická reprezentace na tom dohodnout a vládne-li na centrální úrovni ODS v krajích ČSSD, tak jsou proto takové zmatky, jestli nebudete muset jako ministryně zdravotnictví od toho ustoupit, protože ty zmatky v konečném důsledku poškozují voliče a pacienty?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Ale na to já vám řeknu, že ty zmatky nezpůsobila tato vláda. Tyto zmatky, které se dějí v jednotlivých krajích, způsobili právě hejtmani za sociální demokracii a bohužel to, že se nedokázali připravit na jednotný systém.

Moderátor

Jste ochotna připustit námitku, že kdyby systém těch poplatků nebyl tak těsnou parlamentní většinou s nezařazenými poslanci Pohankou, Melčákem takto prohlašován, tak k těm zmatkům také muselo dojít? Jste to ochotna připustit? Já vím, že jste u toho nebyla...

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Je to naprosto extrémní úvaha, která ale odbíhá od podstaty věci, k čemu vlastně ty poplatky slouží. Tady došlo v podstatě podle mého názoru k naprostému zneužití populistického až demagogického v rámci těch voleb, kdy se vlastně těch 30 Kč použilo k tomu, že stát vám bere 30 Kč a my vám je brát nebudeme, ale vůbec to není pravda. Vždyť se podívejte na to, co se právě v těch lékárnách děje.

Moderátor

Právníci ale říkají, že když je masově porušován zákon, takže to není...

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Tak musí zasáhnout vláda a vláda se chystá udělat kroky, protože nebudu říkat je porušován, minimálně obcházen.

Moderátor

Tak jak zasáhnete?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Nebudu vám samozřejmě předem prozrazovat, to pochopíte.

Moderátor

Ale jaký je bič na kraje?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Samozřejmě, hledá se cesta, myslím, že už je téměř nalezena a rozhodně stát zasáhne, protože stát přeci nemůže se dívat na to, jak advokáti, právníci, kteří měli hájit právo a prosazování právo, hledají v zákoně, který je naprosto jasný, okliku, jak ten zákon obejít. To se dokonce obávám...

Moderátor

Ten recept nám neprozradíte?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Samozřejmě, že ne. Já se obávám, že dokonce tímhle se už možná měla i zabývat advokátní komora, jestli tady nejsou nějaké problémy, ale ještě jednu věc bych chtěla říci k těm zmatkům v těch krajích, k tomu, co se v těch lékárnách děje. Tam v reportáži zazněly dvě věci. Lékaři díky tomu šílenému návalu mají méně času na pacienty a tady přesně vidíte smysl regulačních poplatků. Když regulační poplatky byly, tak lékaři měli čas na to, věnovat se plně pacientům, kteří si to zasloužili, kteří to potřebovali vzhledem ke svému zdravotnímu stavu.

Moderátor

Zároveň mohli být někteří pacienti, kteří raději nešli, byť byli v horším stavu?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Vy tomu skutečně věříte? Kvůli 30 Kč?

Moderátor

Já to připouštím jednu ze dvou variant, že jsou sociální skupiny, které na tom nejsou lépe?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Pokud jsou v hmotné nouzi, tak mají ze zákona tento poplatek neplatit, v tom není problém. Ještě se vyjádřím k těm lékárnám, tady je potřeba si uvědomit jednu věc, jak zajímavě zareagovaly lékárny, kam chodí klienti pro léky "bez doplatku". Co udělaly ty lékárny? Samozřejmě si zdrazily ty léky v zákonném limitu, ale je to pochopitelné, je to věc poptávky a nabídky, takže nakonec se stane, že klient odchází, má dojem, že ušetřil 30 Kč, ale v podstatě zaplatil mnohem více, než kdyby zaplatil ten regulační poplatek.

Moderátor

Vy mluvíte o lékárnách, záhy bude reagovat David Rath, ale podívejme se právě do lékáren. Síť soukromých lékáren Dr. Max už dala najevo, že hodlá soudně vymáhat od krajů poplatky, které odpustí pacientům. V této síti lidé sice regulační poplatek hradí, ale formou věrnostního bonusu ho lékárna vrací. Síť tak reaguje na to, že v krajských lékárnách platí za pacienty poplatky právě kraje. Bonus dává společnost ve všech svých lékárnách po celé republice tomu, kdo si vyzvedne její věrnostní kartu. Pozvání do Otázek přijal i prezident České lékárnické komory Stanislav Havlíček, děkuji vám, že jste hostem Otázek, vítejte.

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékárenská komora:

Dobrý den.

Moderátor

Koordinuje vaše komora podávání žalob na kraje a vymáhání škod za to, že soukromé lékárny čelí odlivu zákazníků kvůli nevyběru poplatků v těch krajských lékárnách?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékárenská komora:

Já si myslím, že je velmi předčasné nebo velmi, nedá se tvrdit, že bychom koordinovali činnosti. Samozřejmě spolupracujeme s některými provozovateli lékáren pro vypracování těch žalob na krajské úřady. Kolegové z partnerské provozovatelské organizace už jednu žalobu podali ve středních Čechách, my jednu připravujeme. Já jsem v úzkém kontaktu se Svazem evropských lékárníků, kdy společně s nimi zpracováváme podnět na Evropskou komisi pro podezření z nekalé veřejné podpory.

Moderátor

Takže v nejbližší době podáte podnět přímo na Evropskou komisi, na onu nekalou podporu z veřejných peněz?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékárenská komora:

Přesně tak.

Moderátor

Dodám několik čísel. V celé zemi je bezmála 2400 lékáren a zhruba 200 výdejen. Nemocničních lékáren je zhruba 80, pokud se nemýlím. Na kolik je, pane prezidente, pravděpodobné, že dojde k výraznější redukci soukromých lékáren kvůli přesunu pacientů do lékáren nemocničních, kde se ty oplatky nevybírají?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékárenská komora:

Já bych ještě opravil těch 80 nemocničních lékáren, to nejsou všechny lékárny v nemocnicích kraje, tam jsou samozřejmě i státní lékárny fakultních nemocnic...

Moderátor

Což je nějakých 10, 12, pokud se nemýlím?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékárenská komora:

... a lékárny v městských nemocnicích, takže těch lékáren v krajských nemocnicích je něco málo kolem 40, takže ten celkový počet není tak výrazný. My registrujeme obrovský úbytek pacientů, zejména v blízkosti těchto krajských nemocnic a zároveň ale registrujeme a evidujeme stížnosti zaměstnanců právě krajských lékáren pro změnu spektra. Ti pacienti, kteří primárně přicházejí z nemocnice, většinou jsou na tom tak špatně zdravotně, jsou propuštěni do domácího

ošetření a vlastně tu frontu, která stojí v té krajské lékárně, nechtějí akceptovat, takže své léky hledají ve městě. Zatím do těch krajských lékáren přicházejí spíše pacienti, kteří jsou na tom zdravotně podstatně lépe a přijíždějí z podstatně větší dálky.

Moderátor

Očekáváte tedy to, že může dojít kvůli tomuto novému systému k redukci počtu lékáren v celé zemi z těch 2400 k číslu nižšímu, ke 2000?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékařská komora:

Já už jsem se v tomto směru několikrát vyjadřoval. Já se nedomnívám, že ty lékárny nějakým způsobem zaniknou, ony budou velmi výhodnou investicí pro ty, kteří prostě z tohoto systému vytěží maximum, ať už to budou lékárny soukromých subjektů, které dostanou nakonec tu krajskou podporu a nebo přímo ta zařízení kraje.

Moderátor

Já se teď znovu obrátím na šéfa největší zdravotní pojišťovny v zemi, na ředitele Všeobecné zdravotní pojišťovny Pavla Horáka, který hostem Otázek zůstává. Dnes už bývalý ministr zdravotnictví Tomáš Julínek od začátku roku vyzýval zdravotní pojišťovny, aby začaly s kontrolami kvůli nevyběru poplatků. Od pondělka funguje bezpoplatkové zdravotnictví ve všech krajích České republiky. Vy už jste začali s kontrolami?

Pavel Horák, ředitel VZP:

Ano začali. My jsme v takové nezáviděníhodné pozici, tady vlastně zuří válka ve státní správě a my jsem správním úřadem, nezávislým správním úřadem, který musí postupovat podle zákona a podle těch pravomocí, které má určené, takže my jsme samozřejmě zahájili ta správní řízení. Nicméně, je třeba na místě zjistit skutkovou podstatu, jak to probíhá. Ta správní řízení nejsou vedena proti kraji, ta jsou vedena proti jednotlivým poskytovatelům. Tam záleží na tom, jak skutečně ten mechanismus toho vrácení těch doplateků nebo poplatků probíhá. To se musí zjistit, to správní řízení má určitý řád, pak se ukončí a my budeme postupovat přesně podle zákona v mezích těch pravomocí, které máme dány.

Moderátor

Můžete nám prozradit, kolik těch správních řízení, s kolika zařízeními jste zahájili?

Pavel Horák, ředitel VZP:

V té první fázi to byla správní řízení ve Středočeském kraji, ta se týkala těch oblastních nemocnic a ta správní řízení probíhají v těch jednotlivých a v okamžiku, kdy ten systém se tam rozeběhl, tak ta správní řízení budou zahajována, ale v tuto chvíli jsou to zatím jenom ta zařízení ve Středočeském kraji.

Moderátor

Zatím tedy zařízení ve Středočeském kraji. Zde přítomný hejtman Středočeského kraje David Rath, v tuto chvíli děkuji Pavlu Horákovi, šéfovi Všeobecné zdravotní pojišťovny, shodnete se jako politici na tom, že není šťastné, když pak soud v případě, že se tak stane, řekne, že je tímto porušován zákon o výběru poplatků, takže by bylo dobré dodržovat zákon? Myslíte si jako politik, že je dobré, aby byl zákon dodržován?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

O tom, jestli zákon je porušován nebo ne, může rozhodnout skutečně v konečné fázi, v demokracii, pouze soud.

Moderátor

Proto se ptám. Kdyby došlo k takovému soudnímu rozhodnutí, jestli byste se přizpůsobil?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Samozřejmě, my respektujeme nezávislou moc soudní jako pilíř demokracie a o tom není žádná debata, ale teď nám vadí to, co se děje. Za prvé nám vadí a je škoda vlády, že nerespektuje vůli voličů, protože voliči jasně ve volbách řekli, že ty poplatky nechtějí a kdyby vláda, čili to není nějaký truc sociální demokracie, který si sama vymyslela, to je vůle drtivé většiny lidí v naší zemi. Je prostě chybou, že vláda prosazuje zákony, které nejsou vůbec nezbytné, nesouvisí s osudem a vývojem země a odporují přitom vůli drtivé většiny lidí, je to prostě škoda. Je to škoda této vlády. Nám nezbývá, než na to upozornit a my, jako sociální demokracie, respektujeme plně vůli voličů.

Moderátor

A respektovali byste kvůli soudu?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Jistě.

Moderátor

Pokud by soudy řekly, že kraje porušují zákon, tak byste zrušili tento systém?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Jistě, museli bychom hledat nějaké ...

Moderátor

A čekat, až vyhraje volby?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Přesně, museli bychom hledat jiné řešení. Navíc máme pocit, že teď jsem terčem šikany ze strany státu, protože Všeobecná zdravotní pojišťovna není nezávislá, to je vlastně vládní agentura. Paní ministryně, nesmějte se. Ředitele VZP jmenuje a odvolává, podtrhuje odvolává, vláda na návrh ministra zdravotnictví.

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Tak to vy víte z vlastní zkušenosti.

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Ne, tohle upravil dokonce ministr Julínek, dříve to byl parlament, čili za vlády ODS VZP ztratila i část té nezávislosti, kterou měla, protože dříve se zodpovídala parlamentu v Poslanecké sněmovně, dneska se VZP zodpovídá jen vládě.

Čili, tady vláda a paní ministryně to i naznačila, chce nějakými represivními věcmi tlačit na kraje nebo šikanovat kraje, aby v podstatě jsme neplnili náš volební slib a nerealizovali to, co si přeje drtivá většina voličů. Já si myslím, že to není úplně šťastný postup. Možná byste se nad tím měli zamyslet.

Moderátor

Paní ministryně, není to opravdu šikana zase krajů?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Já se musím trošičku k tomu vyjádřit. Mluvit o tom, že vláda šikanuje, že vláda chystá represe, to už je opravdu hodně silné.

Moderátor

Vy jste řekla, že stát musí zakročit.

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Musí zakročit, ale rozhodně nebude to represe, bude to v rámci zákona a vymáhání skutečně základních principů demokracie, což je dodržování a aplikace zákona. Máme zákony kogentní, které jasně stanoví, o se smí, co se nesmí a zákon o poplatcích patří. Ten neříká o žádných výjimkách ani slovo, takže já bych se opravdu chtěla ohradit proti tomu, že vláda chystá represivní opatření vůči krajům, které ovládá sociální demokracie. Proti tomu skutečně se musím ohradit, teď ještě tady se stále mluví o tom, že vláda nerespektuje vůli voličů, že dali jasně najevo, že nechtějí platit poplatek 30 Kč. Já to trošku překloupím do jiné podoby. Kdybychom vyhlásili referendum, jestli jsou lidé pro, aby každý den dostali bochník chleba zadarmo, já si myslím, že si všichni dovedeme představit, jak by asi to referendum dopadlo.

Moderátor

Paní ministryně, promiňte, já vím, že ty příměry, že politici si libují, aby to bylo srozumitelnější pro voliče, pro televizní diváky, nicméně, jestli není nešťastné, že se s penězi pojištěnců nějak nakládá, že stavět dům od komína, od těch poplatků, případě i pravicových voličů nebo lidí, kteří tak mohou smýšlet, tak je nešťastné, jestliže Pavel Horák vám v té předchozí části jasně popsal. Aby byl pojišťovenský systém, standard, nadstandard, tak i pravicoví voliči by mohli dát pojišťovně, ať si zůřadí ty poplatky a zavádět poplatky jako první krok reformy, když se na to vy teď díváte zvenčí?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Já vám rozumím, jak to myslíte.

Moderátor

Připouštíte, že to je chyba, která se stala, která pak mohla způsobit i ty zmatky jejímž jsme obětí?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Já vám to řeknu takhle. Tady v podstatě je tak trošku fáma v tom, že poplatky jsou reforma. Poplatky nejsou reforma. Reforma je to, co je teď připraveno v Poslanecké sněmovně.

Moderátor

Tak to ale prodávalo ministerstvo zdravotnictví.

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Ne, ne, ne. To bylo opravdu špatně pochopeno a bylo to tak reprodukováno. Poplatky nejsou reforma, poplatky byly stabilizace peněz ve zdravotním pojištění a opět musím ukázat tento papír, poplatky fungují. Já doufám, že všichni vezmou rozum do hrsti a poplatky zachovají. Poplatky reforma nejsou, reforma je to, co se teprve chystá a tam se právě umožní efektivnější nakládání s penězi, které jsou vybrány na zdravotnictví, ale to už nechci zabíhat do dalších detailů.

Moderátor

My totiž k reformě zdravotnictví se záhy dostaneme, ještě mi dovoluňte, abychom probrali, ano, dovolím vám to za chvíli, pane předsedo, podíváme-li se na doplatky a poplatky u lékáren, ještě jedno zajímavé téma. Deník Mladá fronta Dnes v tomto týdnu upozornil na zásadní cenové rozdíly v jednotlivých lékárnách v celé zemi, ať už u krajských lékáren nebo u lékáren soukromých. Znovu se obracím na prezidenta České lékařnické komory Stanislava Havlíčka, který hostem Otázek zůstává. Když se, pane prezidento, podíváte na poměrně značné cenové rozdíly u jednotlivých cen léků, viz. například Mladá fronta Dnes a výše doplatku na lék Plavix, který je ordinovaný k ředění krve. V jedné soukromé královéhradecké lékárně za 30 Kč, v jiné znojenské tentokrát však krajské lékárně za 95 Kč a v ústecké soukromé lékárně za 370 Kč. Není to poněkud absurdní tak velké cenové rozdíly, které se vlastně dotýkají pacientů, kteří nemají šanci jet si do Ústí nebo do Hradce Králové ze Zlína pro levnější lék?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékařská komora:

To je samozřejmě úplně stejný princip jako si stěžují pacienti ze Šumperska, že tam nemají žádné krajské zdravotní zařízení a ve smyslu sociálně slabšího okresu prostě nedosáhnou na ten nesplněný předvolební slib. Pokud se budu držet těchto doplatků, na stránkách lékařnické komory lekarnici.cz je dokonce vývoj od roku 2007 do roku 2009, je tam přímo zmíněn tento preparát Plavix. V roce 2007 byla maximální možná spoluúčast pacienta, tedy ten doplatek 550 Kč v několika lékárnách, zejména těch nemocnic, protože tam, kde se provádí ty zákroky, tak samozřejmě ten odběr toho preparátu je vyšší, tam jsou i nějaké nadstandardní podmínky, tak tam byly doplatky samozřejmě nižší. Ta dnešní cenová regulace, ta maximální možná spoluúčast pacienta se pohybuje na úrovni těch 300 Kč, jak jste o tom hovořil, ale je to něco, co lékárnách velmi těžko ovlivní.

Moderátor

Je těch preparátů nebo takových léků více? To znamená, že neukazuje se, že taková míra volnosti v rámci konkurenčního boje u některých léků je v konečném důsledku ku škodě pacienta?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékařská komora:

A my na to upozorňujeme celou dobu, prakticky od toho zavedení doplatků od toho roku 1994, že pokud má být tento sortiment regulován, ať je regulován pro všechny pacienty stejně, že pacienti a sami to vyjádřili v několika průzkumech,

že přibližně 80 % by rádo, aby doplatek v lékárně byl všude stejný, aby tedy se pacientům poskytovala služba ve smyslu informační a poradenské a ta cenová politika, to rozhodnutí a teď skutečně politiku, aby se v lékárně neřešila.

Moderátor

To znamená, je to věc, kterou může změnit nová ministryně zdravotnictví? Je to čistě v rukou ministerstva zdravotnictví? Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékařská komora:

Jedna z těch institucí skutečně je ministerstvo zdravotnictví, druhým tím hráčem mohou být zdravotní pojišťovny a nakonec i sami politici mohou rozhodnout, myslím tím poslance a senátory, jakým způsobem se má odvíjet další role spoluúčasti.

Moderátor

Ale sám říkáte, že upozorňujete dlouhodobě na to, že to je nešťastné, že to i kazí obraz lékárníků a lékařů, to, o čem teď mluvíme?

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékařská komora:

V tom máte absolutní pravdu, já jsem ještě chtěl opravit některá tvrzení. Pan doktor říkal, že regulační poplatek v lékárně zůstává v lékárně. My musíme, každý provozovatel lékárny, musí z tohoto poplatku poskytnout slevu. Ta je mnohdy vyšší než ten vybraný regulační poplatek a já apeluji na to, aby jako předseda zdravotního výboru opakovaně tvrdil opak.

Moderátor

Říká prezident České lékařské komory Stanislav Havlíček. Děkuji, že jste přijal mé pozvání do Otázek a někdy příště na shledanou.

Stanislav Havlíček, prezident, Česká lékařská komora:

Na shledanou.

Moderátor

Nestálo by za to celý ten systém změnit, když lékárníci jasně upozorňují, že v tom konečném důsledku se to negativně dotýká pacientů v jednotlivých krajích a upozorňují na to od roku 1994?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Já bych ještě chtěl reagovat na to, co tady zaznělo z úst pana prezidenta. Víte, zákon říká, že poplatek, těch 30 Kč za položku na receptu, je příjmem zdravotnického zařízení, toto říká zákon. To, že pak ministr Julínek vydal vyhlášku, která to poněkud deformovala, je problém toho, že ministr Julínek nedodržoval svůj vlastní zákon a část toho poplatku skutečně nekončí u majitele lékáren, ale může být použita na úhradu DPH, protože to byl ještě takový trik, vláda zvedla DPH, protože nechtěla zdražit léky, tak jakoby do tohoto třicetikorunového poplatku vložila to zvýšené DPH, což je mimochodem protizákonem.

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Vy jste řekl, že nechtěla vláda zdražit léky.

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Ona je zdražila tím, že zvedla DPH na léky, tím by je zdražila, ale protože jí to bylo hloupé, že už si říkala, že už by na ty lidi toho naložila příliš mnoho, tak to skryla do toho třicetikorunového doplatku na položku na receptu.

Moderátor

Vraťte se k původní otázce, aby došlo k té změně, pane doktore.

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Když tady ministryně říkala, že se má dodržovat zákon, škoda, že ho nedodržoval váš předchůdce a sama vláda těmito triky. Teď k té ceně v těch lékárnách, je to velký problém. Je to velký problém, já tady bych nechtěl kritizovat předchůdce paní ministryně, ani paní ministryni, to je vleklý problém a nemá totiž vůbec jednoduché řešení, protože abyste měl ve všech lékárnách stejný doplatek, musel byste natvrdo zafixovat dvě položky, to znamená za prvé, cenu, za kterou to prodává výrobce, tedy distributor, ta by musela být všude stejná, a t' odeberete jednu krabičku za rok nebo bednu denně, protože samozřejmě, jak říkal pan prezident, v místech, kde ten lék se třeba vydává víc, protože tak je také centrum, které ho píše, tak samozřejmě ten výrobce, ten distributor to tam dodává za úplně jinou cenu, než když si objednáte jako lékárna jednu krabičku za měsíc. Čili, vy byste musel naprosto zafixovat tuto cenu, to znamená oni by nemohli dávat slevy a druhá věc...

Moderátor

Existuje tedy nějaké řešení?

David Rath /ČSSD/, hejtman Středočeského kraje, předseda výboru pro zdravotnictví:

Já vám říkám, jak by to šlo vyřešit, ale nevím, jestli by to vůbec bylo dobře. To znamená zafixovat cenu od distributora a výrobce a druhá věc zafixovat marži ne jako maximální, my teď máme maximální, ale když dáte slevu jako lékárna, já mám maximální třeba 20 % je v průměru marže lékařů, ale já jako lékárník třeba můžu dát ve své lékárně 15 % marži, 10 % marži nebo 7 %. Je to čistě mojími rozhodnutím a součet slevy od výrobce a mé osobní marže té lékárně, vzniká teprve i ten doplatek, čili my bychom museli tyhle věci zafixovat natvrdo, a to by zase vedlo k tomu, že ty ceny by šly nahoru, je to fakt složitý problém.

Moderátor

Paní ministryně?

Daniela Filipiová /ODS/, ministryně zdravotnictví:

Já velmi krátce budu reagovat. Tady skutečně to je snůška věcí, které mám pocit, že mnohdy spolu nesouvisí. Souhlasím tady s tím, co bylo řečeno, že stanovit pevnou cenu naprosto nejde vzhledem k počtu prodeje léků, eventuelně i nákladů, které jsou na provoz té lékárny, ale ještě tady musím říci jednu věc, že za vlády ODS došlo ke zdražení léků. Za loňský

rok právě s novým systémem, vytváření cen léků, došlo k tomu, že u několika tisíců léků došlo ke snížení doplatků a několik set léků je zcela nově bez doplatku.

Moderátor

Teď si přepněte na zpravodajskou ČT24.

Přehled témat

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 1
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Přehled témat
Pořadí:	2
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:11
Identifikace:	TVT120090208010001 cz
Klíčová slova:	-

Moderátor

O jakých tématech se po dnešních Otázkách začne mluvit?

Autor

Mínus 7 mld. Kč, to je podle odhadů poboček VZP rozdíl mezi příjmy a výdaji v letošním roce. Příjmy VZP se totiž výrazně sníží kvůli finanční krizi.

Autor

Hledání kompromisu. Nová ministryně zdravotnictví Daniela Filipiová vyjednává s koaličními poslanci změny v zákonech tvořících reformu zdravotnictví.

Marek Šnajdr, náměstek ministra zdravotnictví:

Pokud nebudeme zodpovědni, tak nebudeme schopni již na konci roku 2009, ale už v roce 2010 financovat zdravotní péči našim občanům v takovém rozsahu jako dnes.

Autor

Poslanecká sněmovna by zákony měla projednávat už v březnu.

Autor

Státní ústav pro kontrolu léčiv díl vyšetřuje lékárny, které údajně nevybírají regulační poplatky a zvýšily marži. Ústav zjišťuje, jestli lékárny nepřekračují nejvyšší povolenou obchodní přírážku.

Úvod do pořadu

Skóre:	0.77
Název zdroje:	ČT 1
Datum vydání:	08.02.2009
Nadpis:	Úvod do pořadu
Pořadí:	1
Relace:	Otázky Václava Moravce
Autor:	Neuveden
Moderátor:	Václav Moravec
Oblast:	Televize
Zpracováno:	09.02.2009 04:11
Identifikace:	TVT120090208010000 cz
Klíčová slova:	-

Moderátor

Vítejte a hezkou neděli vám všem. Kocourkov, slovo, kterým někteří pacienti hodnotí zmatky kolem výběru - ne výběru poplatků. Nejen že se kraje pod vedením sociálně demokratických hejtmanů rozhodly nenaplňovat zákony o výběru poplatků, ale navíc nebyly sto de dohodnout na jednotném postupu. A tak do puntíku platí: jiný kraj, jiný poplatkový mrav. Poplatková taškařice v ČR tak naplňuje jednu z Murphyho pouček, cituji: "Ve společnosti soustavně vzrůstá chaos. Pouze za nezměrného úsilí lze na omezeném prostoru tento chaos podřídit řádu. Nicméně z celospolečenského hlediska je výsledkem této snahy další nárůst chaosu." Konec citátu. Nejen o tom bude řeč v následujících minutách. Vůbec poprvé

se před televizními kamerami potkají nová ministryně zdravotnictví Daniela Filipiová a šéf sněmovního zdravotnického výboru, středočeský hejtman David Rath.